

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань правової політики

30 вересня 2026 року

Веде засідання перший заступник голови комітету НІМЧЕНКО В.І.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З вашого дозволу, ми почнемо працювати. У нас сьогодні заплановано засідання комітету, на яке винесено шість питань, включаючи «Різне».

Для початку давайте ми з'ясуємо кворум, хто у нас є.

Бабій.

Божик. Божик є, Валерій Іванович?

Васюк.

ВАСЮК О.О. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Демченко присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Калаур присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Присутній Князевич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко присутній.
Новіков.

НОВІКОВ М.М. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отраднава.

ОТРАДНОВА О.О. Присутня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук. Стефанчук Микола Олексійович.

КОЛІСНИК І.В. Стефанчук присутній. Підключається, хвилинку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозумів.
Фріс.

ФРІС І.П. На місці, Василь Іванович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, шановні колеги.

БАБІЙ Р.В. Пане голово, Бабій присутній теж.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бабій. Спасибі.

БАБІЙ Р.В. Да, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, і того...

СТЕФАНЧУК М.О. Шановні колеги, Стефанчук присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

Шановні колеги, і за підрахунками у нас присутні 15 осіб, членів Комітету правової політики. Кворум ми маємо і можемо почати працювати.

Я хотів би, з вашого дозволу, перевірити явку, хто із запрошених у нас є, тому що у нас були запрошені на засідання. Верховний Суд, Міністерство юстиції є?

СТРОГИЙ І.Л. Добрий день. Верховний Суд, Василь Іванович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Леонідович, Верховний Суд. Від Міністерства юстиції хто?

КРАВЧЕНКО Л.М. Доброго дня, шановний голово. Кравченко Людмила, заступник міністра юстиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня.

Вища рада правосуддя. Причко. Правильно я назвав? Вірно?

Державна судова адміністрація. Рада суддів.

САЛІХОВ В.В. Так, присутні, Василь Іванович. Саліхов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Державна судова адміністрація.

Вища кваліфікаційна комісія.

ВАСИЛЮК І.М. ВККС, Василюк присутній. Доброго ранку, Василь Іванович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошувалось Національне агентство з питань запобігання корупції.

КАЛМИКОВ Д.О. Добрий день, шановні колеги. Калмиков Дмитро, заступник голови. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Національна асоціація адвокатів України.
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

ОВСІЄНКО А.А. Доброго дня, Василь Іванович. Присутній. Овсієнко Андрій, представник Уповноваженого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кандидати на посаду запрошувались у нас за розпорядком дня, ми повинні розглядати це питання. Шакун Василь Іванович.

ШАКУН В.І. Я присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коліушко Ігор Борисович.

КОЛУШКО І.Б. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А третя особа? Що нам скаже голова секретаріату?

КОЛІСНИК І.В. Так ми ж не отримали документи по третій особі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не запитую за документи, я запитую за те...

КОЛІСНИК І.В. Ми не запрошували інших представників.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що-що?

КОЛІСНИК І.В. Ми запросили двох кандидатів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А чого не запрошували, прізвище Гречківський. Герасимчук? А документи надійшли по ньому?

КОЛІСНИК І.В. Наскільки мені відомо, документи в секретаріат не передані, в комітет не передані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А звернення фракції було?

КОЛІСНИК І.В. Було два звернення фракції про передачу документів, але фізично документи не були передані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фізично документи не передавалися.

Депутатська фракція політичної партії «Слуга народу» запрошувалася. Представник є? Які повинні представляти інтереси стосовно кандидуючих осіб на експертну діяльність по формуванню конституційного складу Конституційного Суду. Немає.

«Європейська солідарність», депутатська фракція. Немає.

Депутатська фракція політичної партії «Голос».

СІРКО Ю.Л. Да, я тут, Василь Іванович. Добрий день, колеги і Василь Іванович. Буду представляти нашого кандидата.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представтесь, будь ласка.

СІРКО Ю.Л. Я, Сірко Юлія Леонідівна. Я заступник керівника фракції «Голос».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день.

СІРКО Ю.Л. Добрий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції немає більше. Один представник є від політичної партії «Голос».

Громадська організація «Фундація». Сидорчук Кирило запрошувався.

СИДОРЧУК К.Г. Присутній. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І всі присутні, пане голово секретаріату?

КОЛІСНИК І.В. Інших осіб ми не запрошували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі.

І кворум, і присутні є для того, щоб нам почати розбирати. Для цього я оголошую про відкриття засідання комітету.

Щоб нам працювати далше, нам необхідно обрати секретаря засідання. Шановні колеги, з вашого дозволу, я хочу звернутися до нашого поважного колеги, чи він не буде заперечувати, якщо ми запропонуємо кандидатуру. Я маю на увазі, безперечно, Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В. Василь Іванович, я не проти. Єдине, я зараз паралельно на сесії ПАРЄ, тому ви мене підстрахуйте раптом, якщо будуть паралельні голосування. Я не проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не проти.

Давайте проголосуємо, шановні колеги.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. Бабій – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик не з'явився?

Васюк.

ВАСЮК О.О. Васюк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Демченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко – за.

Новіков.

КАЛАУР І.Р. Ви Калаура пропустили. Калаур – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не міг я вас пропустити, Іван Романович. Калаур – за. Спасибі.
Отраднава.

ОТРАДНОВА О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Стефанчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у нас 15 – за. 15 – за. Рішення прийнято. Спасибі.

Шановні колеги, давайте ми почнемо працювати. І я хочу зараз оголосити вирішення питання про порядок денний.

Я хотів би, шановні колеги, ми зараз починаємо працювати, виходити з того, що ми старалися, як можна об'ємніше надати вам всі матеріали, щоб ми не втрачали часу для того, щоб оперативно йшло засідання комітету. Тому вам розданий порядок денний. Ви бачите всі питання, я не буду їх перераховувати. Які є зауваження і які є доповнення, чи які є бачення, будь ласка.

Шановні колеги, не ставиться питання...

ОТРАДНОВА О.О. Василь Іванович, є пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вибачаюсь. Не ставиться питання про перенесення з першого на друге слухання, ні. Ставиться питання – порядок денний. Нема зауважень і доповнень? Які є інші бачення стосовно порядку денного і ієрархії визначення порядку розгляду тих питань, які виносяться на комітет? Нема?

Значить...

ОТРАДНОВА О.О. По ієрархії є. По ієрархії є пропозиція, трошечки змінити порядок розгляду питань. Третє питання по законопроекту 8153 поставити першим, щоб його швидко пройти, а далі вже йти по іншим питанням порядку денного. Бо воно найменш дискусійне і найменш викличе у нас якихось... часу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів.

Шановні колеги, пропозиція має право на існування. Разом з тим, я що просив би, шановні колеги, повірте, ми будемо працювати оперативно. Це перше. І, по-друге, у нас 15 осіб і в кожного є свої інтереси по кожній справі, будемо так. Оскільки не вбачається якась затримка, повірте, затримка не вбачається, ми оперативно пройдемо всі питання. Олеся Олександрівна, повірте мені як...

ОТРАДНОВА О.О. Вірю. Вірю-вірю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вірите? Спасибі.

ОТРАДНОВА О.О. Вам як досвідченому керівнику вірю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перше запитання. Призначення члена Дорадчої групи експертів, це 208 зі значком 5 Регламенту.

_____. Порядок денний голосували?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порядок денний, а ми ж затвердили. Ми ж затвердили порядок денний, а ієрархія, були питання.

_____. В цілому треба затверджувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А що, ми в цілому затвердили його.

_____. Ми в цілому не голосували.

ОТРАДНОВА О.О. Ну ми не голосували за порядок денний.

_____. А ми одразу і в цілому, і так проголосували. Колеги, ну що ми це?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ж сказав, всі п'ять питань, нема? Немає. І ми перейшли тоді, проголосували в цілому всі п'ять. І далі по поводу ієрархії було питання в Олесі

Олександрівни і все. Олеся Олександрівна погодилися, і ви зараз затримуєте мене, пане Павло.

ПАВЛІШ П.В. Колеги, я не затримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пообіцяв оперативно.

Шановні колеги, тут зразу два запитання, які розглядають в одному алгоритмі. Я хотів би з цього приводу надати слово нашому колезі, який працює головним спеціалістом комітету, який готує документи, і голові секретаріату, надати інформацію стосовно цих питань.

Йдеться про що? Що ми до 5 липня... до листопада 5-го повинні сформувати експертну групу від Верховної Ради. Ми це вже і Верховна Рада повинна прийняти і розглянути тих кандидатів, які пройдуть конкурс через нас, будемо так говорити, і підуть на засідання комітету. І тому ми виходили до 1-го числа, призначили, розіслали, фракціям направили. Юлія тут є, вона не... Я думаю, що пані Юлія підтвердить, що всі фракції були повідомлені, і тут звучала інформація секретаря.

І тому я хотів би почути зараз про стан справ і вирішити з вами, як нам бути тут, оскільки ми запросили і людей і запросили, і підготували документи всі, що є, і йдемо відповідно до вимог закону.

Я хочу надати слово щодо інформації, пані Наталія.

КОРНІЄНКО-ЗЕНКОВА Н.М. Добрий день, шановні народні депутати та інші присутні на засіданні сьогоднішнього комітету і сьогоднішнього засідання. Інформую, як відомо, що 7 вересня цього року на сайті, на офіційному вебсайті Верховної Ради України, оприлюднено оголошення про початок прийняття пропозицій стосовно кандидатури члена Дорадчої групи експертів та його заступника від депутатських фракцій, депутатських груп.

Маю повідомити, що до комітету 16 вересня подано пропозиції від трьох депутатських фракцій. Це відбулося в межах строку, який був наданий відповідно до закону. Документи щодо кандидатів надійшли, тобто пропозиція 16 вересня, а документи щодо кандидатів надійшли до комітету від депутатських фракцій: політичної партії «Слуга народу» 18 вересня, від депутатської фракції політичної партії «Голос» 21 вересня. І станом на 30 вересня, тобто сьогодні, депутатська фракція політичної партії «Європейська солідарність» жодних документів щодо кандидата до комітету не дала.

Слід зазначити, що відповідно до частини четвертої статті 208 зі значком 5 Регламенту Верховної Ради депутатські фракції, депутатські групи протягом 10 днів з дня опублікування відповідного оголошення подають до комітету пропозиції стосовно кандидатури до складу Дорадчої групи експертів разом з документами, що підтверджують відповідність таких кандидатів вимогам статті 10.2 Закону про Конституційний Суд, а також письмову згоду кандидата на обробку персональних його даних та оприлюднення копій таких документів. Тобто на сьогодні ми маємо ситуацію, коли самі пропозиції, подані вчасно... Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все зрозуміло, все зрозумів. І норми закону є. Будь ласка, ваша думка.

КОРНІЄНКО-ЗЕНКОВА Н.М. Секретаріат розглянув усі ці документи, ми їх обробили. Однак ми пропонуємо вважати, що депутатські фракції політичної партії «Слуга народу» і політичної партії «Голос» подали до комітету документи відповідно стосовно кандидатів поза межами строку, який встановлено частиною четвертою статті 208 зі значком 5 Регламенту, та повернути відповідним депутатським фракціям у Верховній Раді України подані документи щодо кандидатів. Разом з тим вважати, що депутатська фракція політичної партії «Європейська солідарність» не подала документів, що підтверджують відповідність кандидата вимогам статті 10.2 Закону про Конституційний Суд.

Відповідно пропонуємо внести Апарату Верховної Ради подання про оприлюднення на офіційному вебсайті Верховної Ради 5 жовтня оголошення про початок прийняття пропозицій щодо кандидатури члена Дорадчої групи експертів та його заступника від депутатських фракцій, депутатських груп. І відповідно першому заступнику голови комітету після оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебсайті Верховної Ради запропонувати депутатським фракціям і групам подавати разом з пропозиціями кандидатів перелік документів, що підтверджують відповідність кандидатів вимогам статті 10-2 Закону «Про Конституційний Суд України».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, резюмуючи, я хочу сказати, що не готові документи і не у відповідності до закону були додані до Комітету правової політики для вирішення цього питання. Я вдячний колезі, яка нам тут доповіла. І тому пропозиція

внесена: повернути ці документи, передбачити можливість, при бажанні, цим же людям прийняти участь в подальшому. А нам з вами вирішити питання, коли ми призначимо, щоб в термін все це було вирішено. Тут є у нас представник тільки однієї фракції, я думаю, що ви мене чуєте. Йдеться про порушення...

СІРКО Ю.Л. Так, я вас чую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви не будете заперечувати, що такі факти були. Так чи ні, пані Юлія?

СІРКО Ю.Л. Ми подали лист вчасно, від фракції «Голос» ми подали пана Ігоря Коліушка, який також...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, я маю на увазі документи. Документи.

СІРКО Ю.Л. Документи самого кандидата ми подали не разом з листом, ми подали їх додатково окремо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, я зрозумів. Спасибі.

Шановні колеги, є така пропозиція. Не я її ініціюю, тут сказали фахівці. Які ви бачите пропозиції з цього приводу? Що сьогодні ми не розглядаємо, повертаємо і починаємо іншу процедуру, і навіть ми можемо визначитись із термінами. Так я кажу, голова секретаріату?

КОЛІСНИК І.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. У вас є...

ПАВЛІШ П.В. Так, колеги, підтримую таку пропозицію Василя Івановича. І хотів би тут додати, що нам треба, можливо, зараз, якщо ми у висновку зазначаємо якісь дати чи терміни, коли кінцевий термін подання документів, то я думаю, нам треба це оприлюднення зробити так, щоб воно там було чітко, не попадало там на вихідний день чи неробочий, щоб ні в кого не виникало різних думок щодо кінцевого терміну подачі документів.

Дякую. А взагалі підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це для тих, хто отримує, я хочу сказати, прочитайте рішення.

Пане Дмитро, яке рішення Конституційного Суду? По-моєму, 97-й рік. Там ви знайдете, там пояснюють, що таке з дня і коли закінчується, тому це кому буде незрозуміло. Все інше буде зроблено відповідно до закону, у крайньому випадку ми будемо намагатися дотримуватися і букви, і духу закону в цьому випадку.

Інші бачення є, шановні колеги, окрім того, що ми не можемо розглянути сьогодні, повернути? Нема інших? Будь ласка, хто хоче?

ДИРДІН М.Є. Стосовно того, щоб підтримати дану пропозицію, озвучену вами і Павлішем. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримуєте пропозицію.

Шановні колеги, я, з вашого дозволу, лише приношу вибачення, хто з'явився, але з об'єктивних причин ми питання не вирішили. Я маю на увазі кандидати до цієї експертної групи, які з'явилися до нас. Спасибі. І я думаю, що ми будемо працювати. Ще я кажу про те, що ніхто позбавляє права на участь.

І тому я хочу поставити... Будь ласка, там хтось сказав слово. Будь ласка, представтеся. Немає. Спасибі.

Шановні колеги, у вас є рішення з цього приводу. У нас було, так би мовити, бачення, три проєкти рішення, а потім п'ять, все як і повинно бути. І вам пропонується рішення, воно у вас є. Якщо немає до нього доповнень, давайте ми і вирішимо таким шляхом, як тут була доповідь. І я вніс пропозицію, і підтримана паном Дирдіним.

ФРІС І.П. Василь Іванович, дозволите? Ігор Фріс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор, я ж надавав слово вам. Ну, будь ласка.

ФРІС І.П. Мені не надавали слово. А я би хотів вас все ж таки попросити проголосувати порядок денний. Ми не голосували його ні за основу, ні в цілому. Проголосували тільки за обрання секретаря засідання. Щоб ми не порушували Регламент.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, давайте проголосуємо порядок денний.

ФРІС І.П. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, тут пропонують взагалі, щоб два рази не вставати, як кажуть, і за основу, і в цілому. Не буде заперечень, шановні колеги?

ФРІС І.П. Не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не буде заперечень. Я єдине тільки хочу сказати, що в протоколі ви знайдете, що ми голосували.

Хто за те, щоб за основу і в цілому порядок денний?

Бабій.

БАБІЙ Р.В. Бабій - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик. Нема.

Васюк.

ВАСЮК О.О. Васюк - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

Власенко.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

Калаур. Іван Романович, я не пропустив вас.

КАЛАУР І.Р. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Князевич - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко – за.
Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отраднава.

ОТРАДНОВА О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Павліш - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.
Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

СОБОЛЄВ С.В. 11 – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 11 – за. Проти є?

СОБОЛЄВ С.В. Ні. 0 – утрималось, 0 – проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рішення прийнято. Спасибі.

А тепер голосуємо те рішення, яке було запропоновано, з трьох пунктів, ви чули, воно було озвучено. Хто за це рішення комітету, прошу проголосувати.

Божик Валерій Іванович.

БАБІЙ Р.В. Бабія пропустили. Бабій – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

ВАСЮК О.О. Васюк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.
Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Калаур – за..

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Князевич – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко – за.
Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отраднава.

ОТРАДНОВА О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. Павліш – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

Фріс.

СТЕФАНЧУК М.О. Стефанчук – за.

ФРІС І.П. Фріс – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я почув, Ігор Павлович.

Стефанчук – за.

СОБОЛЄВ С.В. 14 – за, 0 – утрималось, 0 – проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рішення прийнято. Спасибі, колеги.

Всі, хто були запрошені з цього питання, до вас запитань немає, і ви можете бути вільні, можете приймати участь, це ваше право.

Шановні колеги, переходимо до другого питання. Ми ж не будемо розглядати стосовно заступників членів дорадчої групи, ми можемо зразу поставити його.

_____. А це одне питання. Да, ми його вже вирішили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там не звучало (*нерозбірливо*). Звучало?

Так, 8153, законопроект про захист персональних даних, реєстраційний номер 8153. Я думаю, що ми послухаємо нашого колегу Ватраса. Я думаю, в часі ми не будемо визначатись, підмо, як і раніше, до 2 хвилин.

ВАТРАС В.А. Доброго дня, шановні колеги. З вашого дозволу, буду без відео, тому що поганий зв'язок. Я хотів би просити комітет розглянути питання стосовно звернення до Венеційської комісії щодо проєкту Закону про захист персональних даних (№ 8153 від 25 жовтня 2022 року). Справа в тому, що це надзвичайно важливий законопроект для нашої правової системи. В проєкті рішення, яке пропонується сьогодні до голосування, коротко зазначено про його зміст. Я на цьому не буду зосереджувати вашу увагу, він у вас є перед очима.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Розданий, да.

ВАТРАС В.А. Водночас хотів би зауважити, що цей законопроект знаходився спочатку на розгляді в іншому комітеті. Він був прийнятий за основу, але переданий до предмету відання нашого комітету. Він розроблений в рамках адаптації нашого законодавства до Європейського Союзу. У своїй спільній позиції... (*Не чути*)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропав зв'язок.

ВАТРАС В.А. ... 12 червня... Перепрошую. Від 12 червня 2026 року Європейський Союз чітко вимагає привести наше законодавство до Регламенту Європейського Союзу стосовно захисту персональних даних.

Надзвичайно авторитетною інституцією є Європейська комісія «За демократію через право» (Венеційська комісія), яка протягом багатьох років надає Україні підтримку з питань конституційного права, реалізації принципу верховенства права у законодавчій та правозастосовчій практиці.

Я як доповідач вважаю, і прошу вас підтримати, що врахування зазначених рекомендацій Венеційської комісії у процесі доопрацювання законопроекту про захист персональних даних до другого читання сприятиме подальшому наближенню законодавства України до законодавства ЄС. Прошу врахувати беззаперечний авторитет

Венеційської комісії, і вже не один раз вона нам допомагала у компетентних висновках. А тому прошу прийняти рішення і запропонувати голові парламенту, Верховної Ради України, звернутись до Європейської комісії «За демократію через право» (Венеційської комісії) з проханням надати експертний висновок про проєкт Закону про захист персональних даних від 25 жовтня 2022 року. Колеги, прошу підтримати важливе рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Є запитання до доповідача? Нема. Спасибі.

ДЕМЧЕНКО С.О. Є запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представтесь.

ДЕМЧЕНКО С.О. Народний депутат Демченко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене питання. Колеги, цей законопроект був прийнятий в першому читанні, пройшли строки щодо подання пропозицій на перше... на друге читання. Хотілося б зрозуміти, порівняльна таблиця щодо цих пропозицій чи є на сьогоднішній день, чи вона опрацьована? Яка позиція підкомітету з цих пропозицій, чи вони враховані, чи ні? Чи будуть надані вони Венеційській комісії? І яким чином планується взагалі, враховуючи процедуру існуючу і цей законопроект, я так розумію, без альтернативних, враховувати позицію Венеційської комісії саме процедурно?

Дякую.

ВАТРАС В.А. Шановний Сергій Олексійович, відповідаю на ваше питання. Дійсно, ви підняли надзвичайно важливу тему, дійсно, він ухвалений в першому читанні. Водночас ми не позбавлені можливості комітетськими правками, коли будемо розглядати його в другому читанні, врахувати усі конструктивні зауваження та пропозиції Венеційської комісії, а також пропозиції наших колег. Безумовно, строк для подачі правок сплинув, це не вина нашого комітету, тому що нам його передали вже проголосованим в першому читанні. Водночас ми як Комітет з питань правової політики повинні відігравати

важливу роль в адаптації нашого законодавства до законодавства ЄС, виправити ту проблему, яка є. І я глибоко переконаний в тому, що за допомогою Венеційської комісії нам це вдасться.

Вас, Сергій Олексійович, запросимо до роботи над другим читанням...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, Володимир Антонович.

ВАТРАС В.А. ...формуванням порівняльної таблиці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, що запросили. Спасибі.

Пане Сергію, є запитання?

ДЕМЧЕНКО С.О. Я просто хотів би бачити порівняльну таблиці, можливо, в порівняльній таблиці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що воно ж...

ДЕМЧЕНКО С.О. ...враховані всі необхідні питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воно мимо комітету не пройде, побачимо і таблицю, все, пане Сергію, побачимо. А те, що є питання, що є проблема і доцільно направити, то я думаю, що є... може є хто проти, будь ласка, мотивуйте. Нема?

ДЕМЧЕНКО С.О. Можна, Василь Іванович?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

ДЕМЧЕНКО С.О. Можна направляти всі законопроекти, я думаю, це було б, в принципі, швидше тоді проходили б законотворчі процедури, зробили би Венеційську комісію замість там ГНЕУ чи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, тоді нам треба клопотання послати туди, щоби штатний розпис свій змінили і визвали з пенсії Букіккіо, да.

ДЕМЧЕНКО С.О. Як мінімум порівняльну таблицю треба їм також направити, не тільки сам законопроект, тому що є, я так розумію, позиції наших колег, і було б правильно, щоб вони також отримали оцінку Венеційської комісії. То я просив би це врахувати при направленні документів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що нам Владимир Антонович скаже стосовно поправок і позицій, які там є у нас. Шановні колеги, це ж перспектива, це навіть ще не частина законопроекту як будущего закону. Тому я думаю, що направляти туди, тим більше там поправки, я вам скажу по секрету, вона дальше України не піде, сьогодні до обіду в крайнем случає, що там більше тисячі поправок. От і все. А Венеційська комісія вона буде розбирати суть. Знаєте, як вони виразились, що Конституційний Суд – це страж Конституції, так воно і йде. І хто такий прокурор, як вони сказали, так воно у нас і пішло правозастосувань. Немає інших запитань.

Шановні колеги, в обговореннях немає більше бажаючих виступити? З вашого дозволу тоді я ставлю на голосування, вам роздано документ рішення з цього приводу, щоб направити поважному Голові Верховної Ради для прийняття рішення щодо, будемо називати його, аналітичного висновку, не ревізії, аналітичного висновку, правового висновку Венеціанської комісії.

Хто – за?

Бабій.

БАБІЙ Р.В. Бабій – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик. Немає Валерія Івановича.

Васюк.

ВАСЮК О.О. Васюк – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Демченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.С. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Калаур – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За – Князевич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отраднава.

ОТРАДНОВА О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За, Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Стефанчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. Фріс – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 14.

СОБОЛЄВ С.В. 14 – за, 0 – утримались, 0 – проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 14. Утримавшись немає. Рішення прийнято. Спасибі, колеги. Спасибі.

Переходимо до питання четвертого і питання, де відповідальний Кириченко. Я думаю, що з цього питання у нас виступить... Так оце ж я бачу, що два. Ватрас, ви готові?

ВАТРАС В.А. Так точно, пане голову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Антонович, 16018 законопроект.

ВАТРАС В.А. Якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Слово надається автору законопроекту і хто приймав участь у формуванні. Будь ласка, Володимир Антонович.

ВАТРАС В.А. Шановні члени комітету, у нас як би два законопроекти сьогодні розглядається, основний і альтернативний. Я, з вашого дозволу, по основному, а вже голова профільного підкомітету – по альтернативному з висновком.

На розгляді знаходиться законопроект 16018, який спрямований на удосконалення конкурсних процедур добору членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Вищої ради правосуддя. Потреба в цих змінах є практичною. Ми з вами в 2021 році провели важливу реформу і завдяки роботі нашого комітету в першу чергу ми маємо сформовану Вищу кваліфікаційну комісію суддів, Вищу раду правосуддя, які вже показали роботу і результат, і сьогодні ми маємо чесні добори, маємо відповідні призначення, і судова система починає відновлюватися і працювати.

Однак роки роботи ВККС та ВРП показали нам певні проблеми в процедурних питаннях стосовно конкурсного добору, стосовно... Микола Олексійович, виключіть звук, будь ласка. ...стосовно конкурсного добору. І, власне, законопроект, зміни є в практичному, а строк повноважень членів ВККС у нас спливає в 2027 році, і ми маємо до цього часу провести справедливі конкурсні процедури.

Ключовим блоком є вдосконалення процедури формування другого складу конкурсної комісії з відбору в ВККС із залученням міжнародних експертів, це також відповідає визначеному країною пріоритету у сфері верховенства права. Законопроект пропонує чіткіше врегулювати допуск кандидатів, їх оцінювання та формування переліку ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ви нас чуєте, зупиніться на бугорку, якщо ви за кермом. На жаль.

ВАТРАС В.А. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я думаю, що, з вашого дозволу... Володимир Антонович, ви коли з'явитесь на зв'язку, то ми вам надамо слово.

А зараз я хотів би, з вашого дозволу, представнику, який буде доповідати 16018-1. Представник Кабінету Міністрів, який є суб'єктом законодавчої ініціативи...

ВАТРАС В.А. Шановні колеги, не було зв'язку, пропав зв'язок, я був у дорозі. Чути мене, Василь Іванович?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, станьте на бугорку, я вас прошу.

ВАТРАС В.А. Так, зупиняємося на бугорку.

Шановні колеги, на завершення доповіді я прошу комітет підтримати наш комітетський законопроект, який окрім мене підтримала велика кількість членів Комітету з питань правової політики, а законопроект, поданий Кабінетом Міністрів 16081 з позначкою 1, відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі. Йдеться про законопроект 16018.

Шановні колеги, я думаю, що я надам слово для інформації і представлення як суб'єкту законодавчої ініціативи Кабінету Міністрів. Будь ласка, хто представляє Кабінет Міністрів, представтесь, для протоколу. По 16018-1 законопроект.

І що у нас?

МАСЛОВ Д.В. Вітаю, колеги. Міністр юстиції Маслов Денис. Також присутня заступник міністра пані Людмила Кравченко, ми удвох будемо представляти законопроект Кабінету Міністрів.

Законопроект Кабінету Міністрів відрізняється від основного законопроекту форматом голосування. В основному законопроекті передбачається, що голосування відбувається простою більшістю членів. Орган відповідний, конкурсна комісія з добру членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів, складається з трьох представників міжнародних організацій, трьох представників, яка делегована суддівською спільнотою. В основному передбачається голосування по моральних... по питаннях доброчесності на етапі і на етапі визначення професійних якостей простою більшістю. В урядовому законопроекті передбачається, що голосування і прийняття рішення здійснюється за умови, що підтримано мінімум двома представниками членами конкурсної комісії, які делеговані міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у відповідних галузях.

На думку Кабінету Міністрів, оскільки попередня редакція законопроекту, яка передбачала добір членів ВККС із залученням представників міжнародних організацій, була саме в такому форматі, то відповідно Кабінет Міністрів звернувся на адресу комітету і просив комітет підтримати редакцію Кабінету Міністрів України як та, яка застосовувалась вже до цього.

Окрім того, колеги знають, що і на адресу комітету, і на адресу Міністерства юстиції було отримано відповідний висновок експертний Венеційської комісії. З огляду на зміст висновку Венеційської комісії вбачається, що формат голосування, який запропонований в урядовому законопроекті, він...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, пан міністр юстиції виступає з приводу законопроекту, давайте послухаємо.

МАСЛОВ Д.А. Він є більш наближеним до рекомендацій Венеційської комісії. В принципі, у мене все, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, може, є запитання до pana міністра? Запитуйте.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, є питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, представтесь.

ДЕМЧЕНКО С.О. Народний депутат Демченко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. У мене декілька запитань.

Перше питання. Законопроекти передбачають припинення розпочатих конкурсів на зайняття вакантних посад членів конкурсної комісії. Яке бачення, ставлення Міністерства юстиції з приводу порушення прав тих осіб, які вже почали приймати участь у цих конкурсах, готували, подали документи, чи не порушували ми таким чином їх права і чи не змінимо по ходу правила гри, які насамперед були визначені на законодавчому рівні? Це питання перше.

Друге питання. В альтернативному законопроекті Кабінету Міністрів є вимога, що мінімум одна особа у відповідному органі має бути, яка від іноземців, має бути громадянином України. З урахуванням висновку Венеційської комісії, можливо, останніх позицій Кабінету Міністрів чи змінилася ця позиція, чи вона залишається такою, що підтримує її Міністерство юстиції? І чи є не є, на думку тоді колег основного законопроекту, що треба її також врахувати в основному законопроекті?

І третє питання. В нашому висновку, в проекті висновку жодного слова не йде про висновок Венеційської комісії, наданий вже і отриманий, як сказав пан міністр, і Міністерством юстиції, і комітетом. Чи не є доречним все-таки в рішенні комітету це зазначати. Я розумію, що це питання не до міністра юстиції, але, можливо, тоді питання до міністра юстиції буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте послухаємо...

ДЕМЧЕНКО С.О. Я завершу. Це питання я сформулюю до міністра юстиції таким чином, що чи позиція Міністерства юстиції про необхідність врахувати висновок Венеційської комісії при розробці цих законопроектів, чи ми можемо їх не враховувати?

Дякую.

МАСЛОВ Д.В. Можу відповідати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую за запитання.

Колеги, перш за все маю зазначити, що прийняття відповідних змін до законодавства у нас передбачено виконанням Плану України Ukraine Facility, за який наша країна, яка обороняється, отримує кошти, до якого прив'язано виділення фінансової допомоги нашій країні, яка обороняється, фінансової допомоги, яка є, очевидно, життєво необхідною для нашої країни.

Якщо ми говоримо про редакцію Ukraine Facility, саме в редакції, яка була прийнята Європейською Комісією, я зацитую, як називається, Council Implementing Decision від 30 липня 2026 року, то в перекладі мова йде набрання чинності законом, який у тісній співпраці з Європейською Комісією щодо конкретних умов розширив значну участь незалежних експертів, призначених міжнародними партнерами у складі відбіркової комісії при Вищій кваліфікаційній комісії суддів. Отже, відповідаючи на це питання, можу сказати, що з метою виконання відповідних зобов'язань по плану України є необхідність прийняття відповідних змін.

Щодо можливого порушення прав будь-яких осіб, то в Україні діюча ефективна судова система є. Якщо в процесі прийняття чи імплементації рішення може бути порушено чийсь права, то Україна точно здатна забезпечити право на судовий захист. Наскільки я знаю, ще процес, наскільки я знаю, процес добору кандидатів ще не стартував в іншому форматі, тому очевидно, що питання про порушення прав кандидатів, можливо, питання мінімальне.

З приводу того, що в редакції законопроекту, який було подано Кабінетом Міністрів, де пропонується, що один представник від міжнародних організацій має бути громадянином України, мені здається, що ця норма була направлена на те, щоб закріпити формат того, щоб у будь-якому випадку більшість членів комісії мали відповідно українське громадянство. Вона була, як на мене, обґрунтованою, ця норма. Що стосується

рекомендацій Венеційської комісії, то і Міністерство юстиції, і комітет мав змогу їх побачити, прочитати їх обґрунтування. Я не буду давати оцінку висновку Венеційської комісії, він є такий, який є. І обґрунтування, я думаю, що Комітет з питань правової політики самостійно може вирішити питання щодо обґрунтованості і врахування тих чи інших рекомендацій.

Що стосується третього питання щодо необхідності врахування висновків Венеційської комісії. Колеги, оскільки ми працюємо, скажімо так, в досить швидкому темпі по цих питаннях і маємо досвід попереднього спілкування з Європейською комісією, з Венеційською комісією при опрацюванні тих чи інших законопроектів, я би пропонував вам зі свого боку розглянути питання відображення у висновку, можливо, застосування статті 116 Закону України про Регламент і можливість при опрацюванні законопроекту до другого читання врахування тих чи інших положень чи до альтернативного законопроекту, чи основного, як ви визначитеся голосувати, в тому числі і опрацювання, внесення змін до законопроекту, прийнятого в першому читанні, з метою, наприклад, врахування рекомендацій Венеційської комісії. Чому? Тому що згідно Ukraine Facility Plan у нас передбачено у тісній співпраці з Європейською комісією.

Нагадаю, що ще до заміни уряду, я так розумію, за ініціативою уряду попереднього складу було звернення до Венеційської комісії. Воно не було передбачено безпосередньо Планом Ukraine Facility, це була ініціатива, очевидно, уряду попереднього складу, але необхідність співпраці з Європейською комісією передбачає те, що висновок Венеційської комісії в цій частині є важливим.

І тому я пропонував би комітету розглянути можливість застосування 116-ї, так, як я озвучив, і народним депутатам членам комітету, разом з урядом з Міністерством юстиції продовжити опрацювання цього законопроекту в межах парламентських процедур в тісній співпраці і в комунікації з Європейською комісією. Я хотів би, щоб депутати максимально були долучені до перемовин так само з Європейською комісією. І відповідно редакція до другого читання була прийнята, сподіваюся, з урахуванням конструктивної співпраці і взаємодією з Європейською комісією, парламентським комітетом і була виконанням Плану Ukraine Facility, до якого прив'язано виділення фінансових коштів країні, яка обороняється. Така моя відповідь.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, пане міністр.

Шановні колеги, є запитання? Нема запитань.

ДЕМЧЕНКО С.О. Є питання до Ради суддів, якщо можна, Василь Іванович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка. Представтеся для протоколу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Народний депутат Демченко Сергій Олексійович. Я хотів би запитати, можливо, Рада суддів пояснить ситуацію з конкурсом, який на сьогоднішній день був об'явлений, я так розумію, ще в 2025 році, якщо я не помиляюся з датами, що зроблено. Чи подані документи? Чи будуть права порушені тих осіб, які вже подані, чи які готувалися подати? Чи розглядалося це питання, можливо, є якась особиста думка з цього приводу? Щоб зрозуміти, наскільки ми робимо горе в правовому сенсі, припиняючи розпочаті конкурси.

Дякую.

САЛІХОВ В.В. Дозвольте, Василь Іванович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка. Представтеся для протоколу.

САЛІХОВ В.В. Голова Ради суддів України Віталій Саліхов. Дякую за запитання.

Доповідаю, що конкурс почався рішенням Вищої ради правосуддя в червні 2025 року. На теперішній час процедура триває. Подані кандидати від наукової спільноти і адвокатури. Рада суддів надала лише трьох кандидатів з шести. В квітні 2026 року процедуру було продовжено після листа Ради суддів до Вищої ради правосуддя щодо тривалості або нетривалості вказаного конкурсу.

В п'ятницю, минулу п'ятницю, 25 вересня 2026 року Рада суддів України прийняла рішення про зупинення тимчасово прийняття документів від кандидатів до цієї конкурсної комісії, враховуючи два законопроекти, які анулює конкурс, який розпочала в 2025 році Вища рада правосуддя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Передбачає, не анулює, передбачає.

САЛІХОВ В.В. Передбачає анулювання, вибачайте. Передбачає анулювання такої... Тому, якщо конкурсна процедура триває і не визначені кандидати в тому числі

Ради суддів і від прокурорської спільноти, вважаю, що будь-яких порушень громадян, які подались на цей конкурс, немає, оскільки конкурсна процедура не почата взагалі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, шановні колеги, є запитання?

ДЕМЧЕНКО С.О. Є пропозиції щодо проєкту рішення комітету, Василь Іванович. Демченко, народний депутат.

ПАВЛІШ П.В. І від підкомітету висновок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви чули, зараз ви чули пропозицію пана міністра стосовно статті, тепер уже вона значуща, 116-та. Це ж незалежно який, або дубльований 1618, або 16018, це ми вирішуємо питання щодо. І тут, мабуть, є резон, оскільки, що нам скажуть фахівці з Європи, і які обставини при дослідженні можуть виникнути всі запитання. Тому ми повинні передбачити люфт для можливості удосконалення законопроєкту, який піде в зал Верховної Ради.

Будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги, підкомітет з питань правосуддя шляхом опитування розглянув обидва законопроєкти, основний і альтернативний. Хочу від себе також відмітити, що ці питання, які стосуються цього законопроєкту, ми неодноразово обговорювали і в комітеті, і був навіть законопроєкт, який попередньо подавався на Венеційку, на Венеційську комісію. І тут у висновку, який пропонується прийняти комітету, зазначено саме про те, що законопроєкт... От зазначено, я процитую: «Крім того, в пояснювальній записці законопроєкту 16018-1 зазначено, що Кабінетом Міністрів ініційовано отримання термінового висновку Європейської комісії «За демократію через право» щодо зазначеного законопроєкту».

І, дійсно, у нас 25 числа було оприлюднено рішення Венеційської комісії. Це не рішення, а... як воно називається правильно, зараз: терміновий спільний висновок Венеційської комісії та Генерального директорату з прав людини і верховенства права Ради Європи.

Тому з урахуванням пропозицій міністра юстиції України я також підтримую, що необхідно нам доповнити наш висновок врахуванням ще статті 116. І прийняття за основу

законопроєкту, який пропонується членами нашого комітету, це законопроєкт 16018, для прийняття його за основу. І потім опрацювання вже, якщо Верховна Рада підтримає, до другого читання з урахуванням саме, можливо, на той час буде вже висновок Венеційської комісії якийсь оприлюднено, або з цим терміновим спільним висновком будемо працювати. І враховуючи, що ми знаходимося в переговорних позиціях з Європейською комісією, то таким чином ми дійсно, як сказав шановний Василь Іванович, щоб ми могли мати певний потенціал для переговорів.

Тому підкомітет з питань правосуддя прийняв рішення рекомендувати комітету прийняти за основу законопроєкт 16018. Законопроєкт 16018-1, який є альтернативний від Кабінету Міністрів, відхилити.

Щодо доповідей по цьому законопроєкту, як від авторів пропоную пана Володимира Антоновича Ватраса, як автора законопроєкту, від комітету пропоную себе як співголову підкомітету з питань правосуддя. Якщо ви не заперечуєте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергію, ми хотіли стосовно змісту, наскільки я зрозумів. Якщо йдеться про 116-ту, то я думаю, що тут звучало. Якщо про інше, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую, Василь Іванович. Народний депутат Демченко.

Колеги, оскільки у нас, на жаль, на більшості підкомітетів не проходить обговорення законопроєктів, і в даному випадку це також виключно голосування, хто підтримує, хто не підтримує, то я змушений все-таки звертати увагу на засіданні комітету по принциповим питанням, як і попередні. Я дякую міністру юстиції. І, до речі, хочу відверто і щиро відмітити, що це перший міністр юстиції, який відповідає на всі питання народних депутатів і конкретно по суті. Я вам дякую, пане Маслов, пане Денис Вячеславович.

Тепер щодо суті проєкту рішення комітету. Крім зазначення 116-ї, на яку повністю погоджуюся, з пропозицією, хотів би все таки, колеги, щоб в рішенні комітету було визначено посилання на опрацювання висновку Венеційської комісії. Мова в тому, немає в проєкті рішення посилання на Венеційську комісію, що він буде врахований при опрацюванні до другого читання, наприклад, відповідного законопроєкту, якщо він буде проголосований в першому читанні. Просто це і є повагою до Венеційської комісії. Оскільки, колеги, ми перед голосуванням першого читання направили законопроєкт на Венеційку, не дочекавшись Венеційки, не врахувавши Венеційку, тепер голосуємо, не

пригадуючи взагалі висновок Венеційки. Це буде неповагою, і, ще раз, ми очікуємо від Венеційки відповідний висновок. Якщо ми умисно, так давайте так і визнаємо, що в незалежності від того, що Венеційка там який висновок зробила, ми не звертаємо на нього увагу і будемо голосувати, як будемо вважати за потрібне. Це перше, як пропозицію додав би до нашого висновку, проєкту висновку комітету.

І друга в мене пропозиція. Я би пропонував колегам все-таки визначити такий, що підтримується альтернативний законопроект Кабінету Міністрів. На мою думку, принциповою є позиція, за якою вони відрізняються від основного альтернативний, це бажання уряду хоч якось зберегти суверенітет нашої держави в питаннях проведення відповідних конкурсів і в кінці кінців обрання органу, який має конституційний статус, визначений прямо в Конституції, Вищої ради правосуддя в тому числі.

Тому, колеги, я би пропонував саме отакі зміни до проєкту рішення комітету. Прошу їх підтримати. Дякую.

ПАВЛІШ П.В. Василь Іванович, можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

ПАВЛІШ П.В. Також маю пропозицію. Я підтримую тут Сергія Олексійовича щодо того, щоб зазначити у висновку про опрацювання подальше положень висновку Венеційської комісії. Тут щодо питання прийняття за основу альтернативного, все ж таки я як уже не співголова, як член комітету буду пропонувати все ж таки зупинитися на нашому законопроекті, який подавали члени нашого комітету. А ті ідеї, які були запропоновані альтернативним, урядом якраз і щодо того, що там громадянства й інших питань, які стосуються суверенітету, про які казав Сергій Олексійович, ми зможемо доповнити наш основний законопроект цими гарними ідеями Кабінету Міністрів України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще є якісь питання з цього приводу? Нема.

Шановні колеги...

_____. Василь Іванович, ще є коментарі.

ОТРАДНОВА О.О. Питання у нас. У мене не питання, а коментарі, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, будь ласка.

ОТРАДНОВА О.О. Шановні колеги! Отрадна Олесь Олександрівна, член комітету. Дивіться, я хотіла би підтримати позицію про посилення на висновок Венеційської комісії, це обов'язково. Тому що, по-перше, в ньому міститься ряд дуже слушних пропозицій, які треба взяти до уваги до другого читання. Наприклад, щодо можливого продовження повноважень членів ВККС до обрання нового складу для того, щоб у нас не було розриву, як то було минулого разу; про, може, збільшення строків на оголошення конкурсу і так далі. І по-друге, ми до Венеційської комісії постійно звертаємося, ми не маємо права ігнорувати їхні висновки взагалі в наших рішеннях.

Що стосується альтернативного законопроекту, там є дуже хороші моменти для суверенітету. Є дуже спірні, які протилежні висновку, протилежні законопроекту народних депутатів, наприклад, щодо розподілу голосів при голосуванні. А Венеційська комісія критикує і той, і інший пункт, і наш законопроект, комітетський, і Мін'юсту.

Тому ці питання нам треба буде обговорювати. І я тут дуже погоджуюся з пропозицією Дениса Вячеславовича, що ми маємо разом входити в переговори з Венеційською комісією, з європейцями щодо тих чи інших положень законопроекту. Тому що у нас є своя думка, у нас є свої аргументи, і не тільки Мін'юст має відстоювати позицію України.

Дякую. Тому я підтримую позицію, що посилення на Венеційську комісію – так, а врахування альтернативного законопроекту поки ні. Дякую.

БАБІЙ Р.В. Василь Іванович, я додам трішки. Бабій Роман. Чутно мене, да?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. Дякую.

Я також підтримую позицію колег щодо посилення на Венеційку. Тільки єдине, що нам треба коректно послатися, тому що, наскільки я зрозумів, рішення затвердженого Венеційською комісією по цих законопроектах ще немає. Ми давали реакцію на проєкт висновку. Якщо я помиляюсь, то, може, секретаріат мене поправить. Але я так зрозумів, що ми давали реакцію свою на проєкт висновку Венеційської комісії, і найближчим часом очікуємо уже затверджений висновок Венеційської комісії. І якщо посилатись на

Венеційку в проєкті, сьогоднішньому рішенні комітету, то вказати, що майбутні висновки Венеційської комісії комітет розгляне до другого читання обов'язково.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Більш немає?

Шановні колеги, з вашого дозволу...

ПАВЛІШ П.В. Вища рада правосуддя щось хоче.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Будь ласка, представтесь для протоколу.

БОКОВА Ю.В. Добрий день. Член Вищої ради правосуддя Бокова Юлія. Також присутній член Вищої ради правосуддя Ковбій Олена.

Ми хотіли сказати позицію Вищої ради правосуддя щодо зазначених законопроєктів, що для нас це питання є принципово важливим, в тому числі для всієї судової системи і системи правосуддя. Ми детально проаналізували запропоновані зміни та звернулись до Венеційської комісії для отримання її експертної оцінки.

З аналізу цих законопроєктів, запропонованих, ми вважаємо, що саме законопроєкт 16018-1 більшою мірою враховує зауваження та позицію Вищої ради правосуддя щодо організації конкурсних процедур. І водночас окремі її положення також потребують в подальшому обговорення та доопрацювання вже з врахуванням отриманої відповіді і висновку Венеційської комісії.

Хотіла б зауважити особливо на тому, що для нас важливо не лише те, якою буде модель формування Вищої кваліфікаційної комісії, в тому числі і Вищої ради правосуддя, а й те, щоб законодавчі зміни не створили перерви або затримки в роботі саме комісії. На сьогодні Вищій кваліфікаційній комісії, як ми бачимо, покладено значний обсяг процедур: добір кандидатів на посаду суддів, кваліфікаційне оцінювання, проведення конкурсів на заповнення суддівських вакансій. Від стабільної роботи комісії, Вищої кваліфікаційної комісії, в подальшому Вищої ради правосуддя безпосередньо залишить кадрове забезпечення судової системи загалом.

І крім того, частина процесів у сфері судової реформи пов'язана з виконанням Україною зобов'язань, як про це зауважив Денис Вячеславович, на шляху до членства в Європейському Союзі. Тому будь-яке законодавче рішення щодо ВККС, і я зауважу, в

тому числі і Вищої Ради правосуддя, має забезпечувати не лише належну конкурсну процедуру, а й інституційну спроможність та безперервність роботи комісії.

І ми зауважуємо щодо не ускладнення зазначеної процедури, а можливо вдосконалення для того, щоб ця процедура була найбільш ефективною та короткою. І саме з цих позицій Вища рада правосуддя оцінює обидва ці законопроекти.

Дякую.

КОВБІЙ О.В. Василь Іванович, якщо можна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Валеріївна, у мене запитання є. Що ви вкладали в слова «не ускладнювались процедури»? Що ви вкладали туди?

БОКОВА Ю.В. Ми проаналізували зазначений законопроект і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ви бачили, там два законопроекти. Да?

БОКОВА Ю.В. Да, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що ви вкладали? Будь ласка.

БОКОВА Ю.В. В цих законопроектах є нові положення щодо подання кандидатами документів. І новим етапом для оцінювання конкурсантів, в тому числі прийняття документів на стадії їх подачі, є перегляд цих документів саме органами колегіальними, які обирають від з'їзду кандидатів. Наприклад, це Рада суддів, це Рада адвокатів, Рада прокурорів і Рада науковців. Ми вважаємо, що наразі ця процедура ефективна, вона працює, всі документи направляються до Секретаріату Вищої Ради правосуддя. Це я говорю стосовно подачі документів кандидатами. Вища Рада правосуддя є постійним діючим конституційним органом, яка ефективна і вже на протязі тих років, на яких вона... протягом яких вона працює...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Юлія, ви скажіть, які ви бачите умови рудиментними, і все. Щоб ми зрозуміли, про що. Ви ж практик, ви ж...

БОКОВА Ю.В. Яка процедура зараз є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Як воно, як мучаться люди, переживають і все інше.

БОКОВА Ю.В. Так, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Із-за цих процедур. Ви скажіть, що потрібно, коли ви ще зберетеся?

БОКОВА Ю.В. Я про це і говорю, що яка процедура зараз є, на такій ми і наполягаємо, щоб вона і продовжувала існувати, без додаткових етапів проходження кандидатами...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А додаткові, а де додаткові? В іншому проєкті Кабміну?

БОКОВА Ю.В. Не Кабміну... уряду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Уряду. Зрозумів. Спасибі.

ОТРАДНОВА О.О. Ну, Кабмін – це і є уряд.

КОВБІЙ О.В. Василь Іванович, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто хотів?

КОВБІЙ О.В. Ковбій Олена Василівна. Василь Іванович, якщо можна, Ковбій Олена Василівна, Вища рада правосуддя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка. Да, будь ласка.

КОВБІЙ О.В. Справа в тому, що зауваження на законопроект ми направили до Мін'юсту. Ми свої зауваження висловили Венеційській комісії під час зустрічі. І враховуючи їх цей терміновий висновок, Венеційська комісія все ж таки дослухалася до Вищої ради правосуддя і змінила навіть і строки оголошення конкурсу. Бо і у ваших

законопроектах двох це три місяці на оголошення конкурсу до ВККС, ми запропонували шість місяців, Венеційська комісія це сприймає.

І ще хочу підтримати Юлію Валеріївну, і все ж таки наголосити на тому, що Вища рада правосуддя наполягає на тому, щоб залишити конкурсний відбір що до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, що до Вищої ради правосуддя такими, які вони є на сьогоднішній день.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

В кого є? Будь ласка, ви хотіли питання.

ПАВЛІШ П.В. Так, в мене питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат...

ПАВЛІШ П.В. Павліш. Рішення Вищої ради правосуддя є по цим законопроектах, збиралися, колегіально приймали? Тому що я не бачив...

БОКОВА Ю.В. Консультативного висновку ще не було. Але ми готуємо. Зараз який законопроект буде прийнятий за основу, на цей законопроект був підготовлений консультативний висновок Вищої ради правосуддя колегіально. Ми направляли, як сказала Олена Василівна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мін'юст направляв. Направляв Мін'юст.

БОКОВА Ю.В. Мін'юст направляло свої зауваження до законопроектів.

ПАВЛІШ П.В. Зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, є бажання ще щось сказати? Нема. Спасибі.

З вашого дозволу, я скажу, що ми стоїмо перед...

ПАВЛІШ П.В. Вища кваліфікаційна комісія суддів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КРАВЧЕНКО Л.М. Шановні колеги, Міністерство юстиції, Кравченко Людмила. Я хотіла прокоментувати, що ми погоджували і з ВРП, і з ВККС, і з органами, тому позиції до нашого законопроекту були отримані...

_____. А голосніше можна, бо нічого не чути.

КРАВЧЕНКО Л.М. Доброго дня. Чути? Хотілося наголосити, що Міністерство юстиції опрацьовувало проєкт, який зараз знаходиться вже у Верховній Раді, і з ВККС, і з Вищою радою правосуддя, і з усіма іншими зацікавленими органами, тому позиції були отримані від всіх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Ще є бажані?

ГАЦЕЛЮК В.О. Василь Іванович, якщо можна, дуже коротко, ВККС, Гацелюк. Я підтримую шановних колег з Вищої ради правосуддя в тому, що і пропозиції направлялися нашою комісією, і ми обговорювали це з експертами Венеційської комісії, і ці моменти знайшли відображення в цьому проєкті висновку. Зокрема, це те, що стосується забезпечення сталості функціонування як конкурсної комісії, так і органів суддівського врядування. Цьому присвячені пункти 56, 60 самого висновку і рекомендація 7.

Крім того, ми звертали увагу на те, щоб Вищій раді правосуддя, бажано, надавалися по дві кандидатури на одну вакансію з урахуванням вакансій так званих суддівських та несуддівських.

З приводу того, про що казала Юлія Валеріївна, ускладнення конкурсів, одним з прикладів ускладнення конкурсів є те, що один із законопроєктів передбачає, що може бути застосована і співбесіда, і щось інше для визначення професійної компетентності. За нашим досвідом дуже різних конкурсів, на тому рівні кандидатів, які подаються на посаду ВККС, співбесіди з шановними експертами цілком, на нашу думку, достатні для того, щоб визначити рівень професійної компетентності. Там також ми зазначали певні техніко-юридичні аспекти, але на них не буду зупинятися. Наші пропозиції, я сподіваюсь, є в матеріалах.

Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Шановні колеги, ще є бажанчі? З вашого дозволу, я хочу сказати, що ми стоїмо все-таки перед подальшою реалізацією практики синтезувати законопроекти два. Тому пропонується, і пан міністр запропонував стосовно 116-ї, дасть можливість.

Друге. Стосовно того, що Венеційська комісія, це моя суб'єктивна точка зору як юриста-практика, який співпрацював в тому числі з Європейською комісією. На мій погляд, тут треба дуже тактично, знаєте, як феміністки не люблять, коли їм допомагають виходити з тролейбуса, так і Венеційська комісія, вона дуже жорстко стосовно регулює ці питання. От вказати, що врахувати, – да, врахувати висновки і все, ми працюємо, і я думаю, що так.

І я хотів би, щоб ми зараз почули від представника нашого комітету Кириченко, ви відповідальні, да? Так? Ви, будь ласка, скажіть, ви готові зразу? Зараз, пане Ігорю, тоді ви будете на рівні зачистки по цьому питанню. Іде питання, ми зараз повинні внести зміни, які народний депутат Демченко говорив, які звучали і в пана міністра юстиції, і мають право на існування і застосування тих пропозицій. Ви готові їх відобразити в рішенні, в проекті рішення? Щоб поставити на голосування оце, як воно буде, повинні його проголосувати, мабуть, в тому числі зміни, які прозвучали. І 116-та, вона ж буде?

КИРИЧЕНКО К.М. Так. Я погоджуюсь з паном міністром юстиції, що... З позицією...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, та ви ж не... погоджуєтесь чи ні, то... Тут питання пропозицій, нам надо ввести в тіло висновку. Да, враховуєте?

КИРИЧЕНКО К.М. Так. Врахувати статтю 116 Регламенту, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові? Пане Ігор, ви...

КОЛІСНИК І.В. Якщо комітет приймає рішення про застосування статті 116, тоді буде пропозиція доповнити наше рішення в резолютивній частині таким пунктом 2. Відповідно 3 пункт стане, 2-й стане 3.

Звернутись до Голови Верховної Ради з пропозицією оголосити на пленарному засіданні Верховної Ради під час розгляду законопроекту 16018 відповідно до частини

першої статті 116 Регламенту Верховної Ради про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду у першому читанні та відповідають предмету його правового регулювання, положень з альтернативного законопроекту № 16018-1, а також термінового спільного висновку Венеційської комісії та Генерального директорату Ради Європи з прав людини і верховенства права.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А 116-а де?

КОЛІСНИК І.В. Це, власне, і є застосування 116-ї.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є, да?

КОЛІСНИК І.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви всі чули. Я вам дуже вдячний. Всі чули. Я, з вашого дозволу, хочу поставити як доповнення і зміни, те, що підняв шановний депутат Демченко. Не буде заперечень у такій редакції, як було озвучено? Може, ми десь там з філологією попрацюємо, подружимо з нею.

_____. Підтримую вас, Василь Іванович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нема заперечень, колеги? Хто за те, щоб доповнити наші висновки, оці пропозиції, які скомпоновані і сейчас були озвучені? Так я розумію всі були?

ПАВЛІШ П.В. Можна пропозицію, Василь Іванович?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще одна?

ПАВЛІШ П.В. У мене є пропозиція, якщо ніхто не буде проти, просто щоб ми окремо не голосували, а проголосували разом з цією пропозицією, яку оголосив Василь Іванович і голова секретаріату і комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ми ж за те, що він прочитав, ми за це і голосуємо. Він туди вклав, і я згідний.

Пане Сергію Демченко, ви чули, ви погоджуєтесь?

ДЕМЧЕНКО С.О. По 116-й погоджуюсь. Питання по Венеційській комісії я не почув від секретаріату, як вони формулюють.

_____. А зачитайте ще раз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є, є по Венеціанській комісії.

ДЕМЧЕНКО С.О. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Висновок – це ж...

_____. Доопрацювати положення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, спасибі.

Тому ставляться ці доповнення і зміни. Хто за те, щоб їх внести в тіло нашого висновку, прошу голосувати.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

БОЖИК В.І. Василь Іванович, Божик з'явився. Вибачте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. О, Валерій Іванович, доброго дня.

БОЖИК В.І. Доброго дня. Був в дорозі, вибачайте, не на зв'язку був.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записати і відмітити участь народного депутата Божика.

БОЖИК В.І. Голосую «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Іванович, ви – за?

БОЖИК В.І. За. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Калаур – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Німченко – за.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отраднава.

ОТРАДНОВА О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За – Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев.

СОБОЛЕВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Стефанчук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

СОБОЛЕВ С.В. 12 – за, 0 – утримались, 0 – проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проти – немає, 12 – за. Рішення прийнято.

А тепер голосуємо. Шановні колеги, вам роздане це рішення, і тепер ми зараз проголосували те, що є. І з урахуванням може допустимих змін, як нас навчили під куполом, технічного характеру, прошу проголосувати за висновок з цього приводу, де ми кажемо, який є основним, і кажемо, хто буде представляти законопроект. Ви всі чули.

Володимир Антонович, не буде заперечень?

ВАТРАС В.А. Я тільки – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

ПАВЛІШ П.В. Василь Іванович, Володимир Антонович як автор і від комітету? Чи від комітету я буду, а від авторства – Володимир Антонович, щоб ми правильно розуміли.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте обговоримо. Якщо дві особи, давайте як автор, як автор. А що він не зможе вирішити як автор?

ПАВЛІШ П.В. Ні, від комітету, нам треба вирішити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А там пропонується у нас хто, ви, Павліш?

ПАВЛІШ П.В. Я пропонував себе, але члени комітету, якщо... Можемо Володимиру Антоновичу повноваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я за що і вів мову. Шановні колеги, наскільки я розумію тонкощі цього законопроекту, тим більше, що він складний. Ви подивіться, ми підняли і зачепили (*нерозбірливо*) струни всіх цих організацій, які держать на своїх плечах судову систему. Стосується формування і судового корпусу, і діяльності Вищої ради правосуддя. І тому пропонував би, щоб автор і представляв інтереси комітету, якщо ви не будете сильно заперечувати.

ПАВЛІШ П.В. Я поважаю Володимира Антоновича і підтримую двома руками.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Антонович, не буде заперечень?

ВАТРАС В.А. Готовий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

ВАТРАС В.А. Ми можемо Павлу Павлішу доручити два – за і проти, від фракції він також може висловитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

І тому він, фамілія Ватрас, є складовою нашого висновку. За це і голосуємо, шановні колеги.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. Божик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

Власенко.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

КАЛАУР І.Р. Калаур – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Німченко – за.

Князевич.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отрадна.

ОТРАДНОВА О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За, Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.

Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс.

ФРІС І.П. За.

СОБОЛЄВ С.В. 13 – за, 0 – утримались, 0 – проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 13 – за. Рішення прийнято. Спасибі, я вам всім вдячний.

І ми крокуємо далі. Пройшов час, ми ж збиралися оперативно розглядати, і тоді, значить, буде...

Переходимо до питання п'ятого. Проєкт Закону 1643. У нас по проєкту є представник від комітету, голова секретаріату теж. І є Павліш. Вивчили питання, знаєте.

ПАВЛІШ П.В. Так, звісно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Законопроєкт, який вноситься Кабінетом Міністрів, 16043, що стосується внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства. Вони йдуть в одному законопроєкті.

Пані Кравченко, резюмуйте, що є, будь ласка.

КРАВЧЕНКО Л.М. Шановний голову, шановні народні депутати, законопроєкт урядовий, але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це хорошо. Пані заступник міністра, я вибачаюсь, у нас теж є Кравченко, зараз вона, а потім ви.

Будь ласка.

КРАВЧЕНКО О.В. Отже, поданим Кабінетом Міністрів України законопроектом пропонується внести зміни до частини першої статті 34, до частини другої статті 187, статті 197 Цивільного процесуального кодексу України, а також до частини четвертої статті 283 прим. Кодексу адміністративного судочинства України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Висновки є?

КРАВЧЕНКО О.В. Висновки надійшли від Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Членам комітету роздані?

КРАВЧЕНКО О.В. Так, звісно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Членам комітету вони роздані. Так я зрозумів, пане Ігорю?

КОЛІСНИК І.В. І розміщені в «Електронному комітеті».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

КРАВЧЕНКО О.В. Від Дослідницької служби також надійшла інформаційна довідка з висновками та зауваженнями, а також від експертів проєкту міжнародної технічної допомоги програма підтримки інтеграції України до ЄС.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все спасибі.

Я думаю, що стосовно законопроекту, з вашого дозволу, я надам слово Павлішчу. Спасибі.

ПАВЛІШ П.В. Дякую, Василь Іванович. Я від імені підкомітету з питань правосуддя, ми також опрацювали даний законопроект, цей законопроект є також у наших міжнародних зобов'язаннях. І тут у нас є певна терміновість розгляду цих питань.

Крім того, у нас також обговорювалось на базі підкомітету сама процедура щодо опрацювання внесення змін до закону. І підкомітет з питань правосуддя підтримав прийняти за основу... рекомендувати комітету прийняти за основу законопроект 16043 для подальшого його опрацювання Верховною Радою України.

Від авторства у нас є Кабінет Міністрів України. І заступник міністра юстиції сьогодні нам його зараз представить як автор законопроекту.

Дякую.

КРАВЧЕНКО Л.М. Я б, з вашого дозволу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не буде запитань?

Будь ласка. Шановні колеги, я хочу надати слово заступнику міністра юстиції пані Кравченко.

КРАВЧЕНКО Л.М. Шановний голову, я б, з вашого дозволу, хотіла б передати слово Дмитру Калмикову, заступнику голови НАЗК, оскільки відповідно до дорожньої карти саме розробником було НАЗК цього проєкту, і він досконально знає всю тематику і доповідь на належному рівні. Дмитро з нами на зв'язку.

_____. НАЗК було розробником, просить передати НАЗК слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає питань, як розробнику. Тільки у мене одне запитання. Громкості можна додати.

КРАВЧЕНКО Л.М. Не знаю, завжди працювало все це. Не можу зрозуміти, що трапилось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КАЛМИКОВ Д.О. Добрий день, шановні колеги. Дмитро Калмиков, заступник голови Національного агентства. Дійсно, Національне агентство було розробником відповідного законопроекту.

Власне, на вирішення якої проблеми спрямований цей законопроект? Справа в тому, що всі ми знаємо, що у вересні 2019 року було створено Вищий антикорупційний суд, ключовим завданням якого, очевидно, є здійснення правосуддя у кримінальних провадженнях щодо корупційних і пов'язаних з корупцією кримінальних правопорушень. Разом з тим, аналіз діяльності цього суду за останні сім років говорить про те, що кількість кримінальних проваджень, які надходять від НАБУ і САП з обвинувальними актами, перевищує кількість справ, які цей суд може розглядати за рік. Ось ця різниця з кожним роком призводить до того, що загальна кількість нерозглянутих кримінальних проваджень станом на кінець відповідного року постійно збільшується. Якщо в 23-му році таких проваджень було 260, в 24-му – 284, в 25-му – вже 327 і так далі. Тобто з кожним роком утворюється такий кумулятивний ефект, обумовлений різницею потенціалів.

Однією з причин, через яку утворюється така різниця потенціалу, є те, що, з одного боку, суттєво збільшується останні роки кількість справ про визнання активів необґрунтованими. І зараз закон передбачає безальтернативний розгляд, колегіальний розгляд цих справ. А також, як ви знаєте, спочатку війни на цей суд було покладено обов'язок розгляду справ щодо накладення санкцій, передбачених пунктом 1.1 частини першої статті 4 Закону «Про санкції». І ці справи також суд розглядає колегіально.

Ці дві складові суттєво збільшили обсяг витрат ресурсу, дорогоцінного ресурсу суддів, з одного боку. А з іншого боку, колеги з Вищого антикорупційного суду, провівши аналіз цих справ, дійшли висновку, що більшість із них не є складними і цілком можуть бути розглянуті одноосібно. І в разі запровадження одноосібного розгляду цієї категорії справ може бути вивільнений такий важливий і дорогоцінний суддівський ресурс.

Відповідно пропонуються відповідні зміни в Цивільний процесуальний кодекс України і Кодекс про адміністративне судочинство. Разом із тим, в Цивільному процесуальному кодексі пропонується передбачити також право певної категорії відповідачів мати право подавати клопотання щодо колегіального розгляду їхньої конкретної справи. Перелік таких відповідачів цілком збігається з тим переліком суб'єктів, які нині визначені в кримінальному процесуальному законодавстві, де так само відповідні суб'єкти можуть клопотати про розгляд своєї кримінальної справи колегією суддів. Таким чином, ми зможемо підвищити ефективність Вищого антикорупційного

суду, знизити кумулятивний ефект, ну і, власне, в такий спосіб краще забезпечити право особи на справедливий суд.

Ну і, як слушно, власне, зазначив колега, цей законопроект є євроінтеграційним зобов'язанням України. Він передбачений і проміжними показниками Європейської комісії, і дорожньою картою з питань верховенства права, і Ukraine Facility, і включений до семи ключових вимог Європейської комісії, які, зокрема, вона актуалізувала буквально кілька тижнів тому в офіційних листах, надісланих уряду і парламенту.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є запитання?

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, є запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Народний депутат Демченко Сергій Олексійович. Дякую, Василь Іванович.

У мене декілька запитань щодо цього законопроекту. Щодо колегіального розгляду в цивільному процесі щодо окремих суб'єктів. Я хотів би все-таки більш логічно, пов'язане з причиною, обґрунтувати, чому ми виділяємо окремих суб'єктів, наприклад Голову Верховного Суду, як з особливим статусом, до якого можливий колегіальний розгляд за його бажанням. Оскільки ви причину цієї ідеї, зміни колегіального на єдиноначальний розгляд, одноособовий, перепрошую, цих проваджень, вказали на нескладність відповідних справ і високу завантаженість по цих справах. Тобто, чому саме по Голові Верховного Суду? Ну, як приклад, там і інші суб'єкти. У вас, напевно, тоді більша складність або менше навантаження.

І в розвиток цього ж питання. Чому, наприклад, до цього списку суб'єктів не входять члени Вищої ради правосуддя, судді Верховного Суду? Чому тільки Голова Вищої ради правосуддя, тільки Голова Верховного Суду? Чому не всі судді? Оскільки ми ж знаємо з вами, колеги, що судді мають єдиний статус, і немає у нас, хтось суддя більший, хтось менший. Виділяючи таким чином Голову Верховного Суду, на мою думку, ми порушуємо цей принцип. Це таке питання.

І ще один момент, на який я хотів би звернути увагу, щодо одноособового розгляду питань щодо застосування санкцій. Знову ж таки, яка кількість цих питань, що вони, я не

знаю, втратили в часі при розгляді через те, що вони розглядалися колегіально, якусь статистику зрозуміти. Тому що з того, що ви надали, я не побачив проблеми в часі по цим питанням.

І друге. Все-таки ми, коли передавали ці повноваження на Вищий антикорупційний суд, ми казали про те, що це не природна історія для цього суду, для його статусу, і говорили, щоб не передавати йому. То, можливо, розглянути це питання під цим кутом, чи є взагалі сенс залишати це питання в компетенції Вищого антикорупційного суду. А, навпаки, через існуючі проблеми розгляду цього питання, як ви сказали, що вони є, то прибрати його з компетенції Вищого антикорупційного суду і передати на більш природні, яким судам притаманні ці питання, до розгляду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, давайте ми не дуже розводити запитання, тому що початок запитання забувається, коли звучить остання крапка. Будь ласка.

КАЛМИКОВ Д.О. Дякую, пане голово. Якщо дозволите, я почну, а потім, з вашого дозволу, передам слово пану Ігорю Строгому, тому що там є питання щодо часу.

Питання щодо, скажімо так, основна причина і ідея запровадження одноосібного розгляду, дійсно, полягає в тому, щоби підвищити ефективність суду і зекономити певний ресурс. Але, звичайно, що в першу чергу одноосібно мали би розглядатися справи, яким не притаманна певна складність і в ідеальному світі більш складні справи, більш епізодичні, або, наприклад, якщо це справи санкційні, якщо це дуже складні активи, їх велика кількість і так далі.

Але я тут мушу повернутися, можливо, трошечки зробити крок назад, в історичну таку ретроспективу. Попередній законопроект, який був відкликаний, ми якраз в ньому разом з колегами з ВАКС пропонували запровадити одноосібний розгляд з правом Вищого антикорупційного суду самостійно залежно від складності категорії справи визначати, які розглядати одноосібно або колегіально. Тоді була в цьому контексті максимальна логічність. Але ми цілком слушно натрапили, в тому числі з вашого боку, на зауваження, а хто саме, як саме, за якими критеріями буде визначати цю складність. І в кінцевому рахунку зараз, переподаючи цей законопроект, враховуючи зауваження від більшості учасників такого характеру, ми вирішили відійти від такої дискреції, бо саме ця дискреційність наражалася на критику і з боку колег з парламенту, і міжнародних партнерів, і перейти на якусь більш сталу модель, коли суд розглядає чітко за загальним

правилом одноосібно, а в певних випадках певний учасник може, власне, подати відповідне клопотання.

Хочу одразу звернути увагу, що, в принципі, і зараз загальні положення Цивільного процесуального кодексу дозволяють стороні подати відповідне клопотання. Тут була ідея в тому, щоб визначити цей перелік. Виникло питання, як визначити цей перелік, яким він має бути, на якому етапі, так би мовити, посад зупинитися. І ми прив'язалися, скажемо так, вчинили просто, ми прив'язалися до вже вашого рішення, яке ви впровадили в контексті розгляду кримінальних проваджень. Ці винятки, які включені в КПК, ми дослівно по суті впровадили тут.

Але, колеги, якщо ми готові про це дискутувати і розширювати цей перелік або змінювати, ми принаймні як розробник цілком готові до дискусії і готові підтримати обґрунтовані доповнення в тому числі з огляду на цілком, мені здається, ваші обґрунтовані пропозиції. Інше питання, що тоді ми можемо наткнутися на певні застереження щодо відповідних вже чинних положень Кримінального процесуального кодексу, оскільки у нас вийде така от, так само розбіжність.

Що стосується обсягу часу, який додатково витрачається, тут я передам слово пану Ігорю. А щодо притаманності, дійсно, звичайно, що розгляд справ цих санкційних не є, скажемо так, природно первинно притаманною категорією справ. Це свого часу стало реакцією на виклик, пов'язаний з відсіччю, пов'язаний з, власне, оберненням таких активів в дохід держави. І на той момент, наскільки я розумію, оскільки Вищий антикорупційний суд мав високий і продовжує мати високий рівень довіри, цю категорію справ розглядає він. Теоретично, звичайно, цю категорію справ можна передати. Просто виникає питання, до яких судів, чи міг би їх розглядати наприклад Верховний Суд як суд першої інстанції, чи апеляційні суди. Тут мені доволі складно сказати. Тому теоретично така модель так само могла би звільнити Вищий антикорупційний суд від цього сектору роботи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Сергію.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, Василь Іванович, я задоволений відповіддю.

Якщо дали слово, я просто 116-ту пропонував би застосувати до цього законопроекту, враховуючи можливі ініціативи щодо передачі відповідної підсудності справ від ВАКСу на інші суди, які не притаманні ... *(Не чути)*

Дякую.

СТРОГИЙ І.Л. Василь Іванович, Голова ВАКС Строгий. Чи можу я висловитись і заодно дати відповідь?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, представтесь.

СТРОГИЙ І.Л. Строгий Ігор, Голова Вищого антикорупційного суду. Я, з вашого дозволу... Ну, насамперед, я дякую...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, спасибі. Я хотів вам слово для виступу надати.

СТРОГИЙ І.Л. Якщо можна, то я почну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, будь ласка.

СТРОГИЙ І.Л. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просто запитання, зараз ідуть запитання з цього приводу і все. А тим більше, якщо ви взяли слово, то тоді вам будуть запитання. Може, НАЗК і піде від запитань, не буде відповідати. Будь ласка.

СТРОГИЙ І.Л. Добре. Дякую. Дякую за можливість виступити.

І насамперед скажу, що одним із критеріїв, що значною мірою впливає на тривалість розгляду судових справ, у ВАКС є обов'язковість їх колегіального розгляду. В умовах постійного зростання навантаження на суд колегіальний розгляд судом цивільних і адміністративних справ не лише позначається на строках їх розгляду, а й опосередковано впливає на динаміку розгляду кримінальних проваджень, які складають найбільшу частину навантаження ВАКС.

Я підтверджую від імені ВАКС актуальність запропонованих законодавчих змін, адже ухвалення цього законопроекту слугуватиме підвищенню ефективності роботи Вищого антикорупційного суду і покращить його процесуальну спроможність, та забезпечить належну динаміку розгляду справ.

Водночас я зазначу, що безальтернативний колегіальний розгляд справ про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави, а також про

застосування санкцій, створює надмірне навантаження на суддів, воно зумовлено необхідністю формування колегію у складі трьох суддів у тих справах, які за своєю складністю могли б розглядатися одноособово. Ми це зрозуміли, оскільки вже не перший рік розглядаємо ці справи, і це сьогодні пан Дмитро про це згадував. Це своєю чергою впливає на збільшення загальної тривалості розгляду і кримінальних проваджень, і цивільних справ, і адміністративних справ.

Також я як позитив зазначу те, що аналіз судової практики показує, що покращенню динаміки розгляду кримінальних проваджень значно сприяли запроваджені в 2024 році законодавчі зміни щодо складу суду для розгляду кримінальних проваджень. І от після цього, починаючи вже з 2025 року, до сьогодні проглядається позитивна динаміка розгляду одноособових кримінальних проваджень, адже збільшується кількість ухвалених суддями вироків щороку.

Також хочу нагадати, що за ухвалення цього, по-перше, цей законопроект має бути ухваленим у IV, якщо він буде ухвалений у IV кварталі 2026 року, це передбачено оновленим Facility Plan, і за що Україна може отримати 124 мільйони євро, що передбачено рішенням Ради Європейського Союзу від 30 липня 2026 року.

Відповідаючи на питання про те, яким чином покращить динаміку розгляду справ адміністративних ухвалення цього закону, відповім, що для розгляду в колегіальному складі адміністративних справ ми відволікаємо суддів від розгляду кримінальних проваджень, які є складними справді, багатоепізодними, містять багато доказів. І таким чином судді, прискорюючи, намагаючись впоратись з розглядом адміністративних справ, не розглядають в цей час кримінальні справи. Водночас ми зрозуміли, що адміністративні справи так само, як цивільні, ми можемо цілком розглядати одноособово, і це не позначиться на якості ухвалених нами рішень.

Дякую. У мене наразі все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи є запитання до представника Антикорупційного суду, голови його? Немає.

У мене є одне запитання. Скажіть, будь ласка, на період військового стану дія 55 статті Конституції призупиняється чи ні?

СТРОГИЙ І.Л. Ні, звичайно, це ж передбачено самою Конституцією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, звичайно. Ні, звичайно. Тому я думаю, що вести мову, що в умовах от таких... Є Конституція, вона не призупиняє, вона забезпечує, 55-та, громадянам України право на судовий захист. Один із елементів і принципів правосуддя – це колегіальний розгляд справ. Так я розумію?

Скажіть, будь ласка, наскільки синхронізовано у вас з судами системи загальних судів: Верховний Суд, апеляційні суди - питання розгляду одноособового цивільних і адміністративних справ? Ми говоримо, колеги, про одноособовий розгляд справ цивільного характеру, в цивільних правовідносинах в судах: апеляційних, Верховному Суді, я маю на увазі в системі Верховного Суду, апеляційні суди, місцеві суди і все інше. Наскільки синхронно це буде виглядати? Чи буде так, що в антикорупційному судді одноособово, а такі ж категорії справ, предмет спору, будемо так його називати, в інших судах будуть розглядатися виключно колегіально, виходячи з того, щоб забезпечити і принцип демократії? Ви знаєте, інститут народних засідателів, чому він з'явився, і продовжує тепер в фахівцях колегіальний розгляд, і складності справ. Так синхронно, чи буде так, чи не буде, що в Антикорупційному суді одноособово розглядають справу...

СТРОГИЙ І.Л. Можна відповідати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А в інших судах апеляційних, будемо так говорити, загальної юрисдикції розглядають колегіально.

СТРОГИЙ І.Л. Зрозуміло. Я можу відповідати, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

СТРОГИЙ І.Л. Дякую.

Як відомо, Вищий антикорупційний суд, юрисдикція Вищого антикорупційного суду поширюється на всю територію України, і ми розглядаємо унікальні категорії справ, які інші суди і загальної юрисдикції, і адміністративної, і господарської, будь-якої юрисдикції розглядати не можуть. Зокрема це і цивільні справи про визнання необґрунтованими активів, і адміністративні справи про застосування санкцій.

Так ось, Вищий антикорупційний суд як суд першої інстанції цілком закономірно і логічно може розглядати ці справи одноособово і це не суперечитиме ні закону, ні Цивільному процесуальному кодексу, якщо в нього будуть внесені зміни, адже частина

цивільних справ судами першої інстанції розглядаються одноособово. Ліва частина таких справ якраз розглядається одноособово.

Так само суди адміністративної юрисдикції більшість справ розглядають одноособово. Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду, і це знову ж таки закономірно, розглядає всі справи колегіально, тобто переглядає рішення суду першої інстанції колегіально.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію.

СТРОГИЙ І.Л. Але ж суд, Вищий антикорупційний суд як суд першої інстанції може розглядати справи одноособово, і ми вже розглядаємо кримінальні справи одноособово, і нічого не буде, скажемо, нелогічного у тому, що будуть внесені зміни в Цивільний і Адміністративний кодекси, процесуальні я маю на увазі, для того, щоб нам дати можливість розглядати наші справи одноособово. Після нас переглядають колеги апеляційного суду і Верховного Суду рішення. Все. Тут буде дотримано всі принципи судочинства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та при чому тут мільйони, про які ви вели мову, до цього законопроекту? Я хотів би почути, що це таке? Що це таке одноособовий розгляд справи чи колегіальний і фінансування, ви можете роз'яснити? З чого вами була понесена ця інформація, стосовно чого?

СТРОГИЙ І.Л. Що саме, що Україна отримає від Європейського Союзу кошти за ухвалення цього закону, ви про це, чи що?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

СТРОГИЙ І.Л. Так це передбачено Планом Ukraine Facility. Я просто на цьому наголосив, як і інші закони, про які сьогодні вже згадувалось.

Зокрема, міністр юстиції сьогодні теж згадував, що за ухвалення деяких законів Україна має отримати, воююча країна, має отримати кошти. Я теж згадав в контексті законопроекту, які стосуються нашої діяльності...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не чув, по крайній мірі, що-небудь подібне зі слів міністра, я перепрошую. Я почув це від вас, що дають Україні.

СТРОГИЙ І.Л. Саме так, Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За правосуддя в Антикорупційному суді. Так я розумію?

СТРОГИЙ І.Л. За ухвалення закону, який покращить здійснення правосуддя Вищим антикорупційним судом. Я саме так і сказав. А не у Вищому антикорупційному суді. Не за правосуддя у Вищому антикорупційному суді, а за покращення інституційної спроможності Вищого антикорупційного суду. Ухвалення цього закону потрібно не Вищому антикорупційному суду, а Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І останнє в мене запитання. Скажіть, будь ласка, чи не є такий підхід: напрямок авторитарного управління в системі взагалі? Я маю на увазі, пам'ятаєте ви, що таке трійки, да? Чи забезпечить фаховість, професіоналізм у розгляді справ? Оперативність, да, тут є питання, а от такі питання. Елемент демократії – це колегіальний розгляд справ і залучення громадян до здійснення правосуддя, який би суд це не був, антикорупційний входить в систему судів, його ніхто не виділяв. Так чи ні?

СТРОГИЙ І.Л. Можу відповідати, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

СТРОГИЙ І.Л. Дякую. Трійки – це, звісно, ганебно, наше ганебне минуле і, на щастя, ми від них відійшли. Мова йде про те, щоб судді Вищого антикорупційного суду, які вже мають стаж роботи в цьому суді більше 7 років, а багато суддів, які тут працюють, вже мають досвід роботи більше 10 і 20 років, і відповідно довели свою спроможність розглядати кримінальні справи, цивільні, адміністративні, ухвалювали рішення мотивовані і законні. І тому, на моє переконання, це не призведе до порушення якоїсь демократичної засади, а лише дозволить більш ефективно здійснювати правосуддя.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є ще запитання? Шановні колеги, у нас від Верховного Суду є хто-небудь?

_____. Є питання від НАЗК, наскільки я бачу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, представтеся для протоколу і запитань.

КАЛМИКОВ Д.О. Вітаю ще раз. Дмитро Калмиков, заступник голови національного агентства. Я, власне, хотів сказати кілька коментарів з огляду на питання головуючого цілком слухні, які стосуються того, наскільки пропоновані підходи узгоджуються з загальними підходами, які впроваджені в Україні щодо здійснення правосуддя у відповідних категоріях справ.

І тут я хотів би звернути увагу на правильно поставлене питання і правильно підкреслити акценти, що раніше в частині кримінального судочинства якраз в контексті діяльності Вищого антикорупційного суду був застосований спеціалізований винятковий підхід, коли всі загальні суди в межах розгляду як суд першої інстанції за загальним правилом розглядали одноосібно і у виняткових випадках за клопотання, за наявності певного типу санкції сторона могла клопотати і може клопотати про колегіальний розгляд.

Завдяки вашій роботі і ухваленню минулого року відповідних змін якраз і вдалося привести діяльність Вищого антикорупційного суду у практичну відповідність з усіма іншими судами загальної юрисдикції. Таким чином оцей спеціальний підхід був анульований і впроваджений по суті практично загальний підхід.

Так же само і зараз в контексті справ, що стосуються розгляду необґрунтованих активів або санкційних. Ми ж говоримо, хочу підкреслити, винятково про розгляд як судом першої інстанції. Розгляд в апеляційній станції і в подальших, очевидно, відбувається, звичайно, колегіально. І за загальним правилом ми всі знаємо, що суди загальної юрисдикції розглядають цивільні справи одноосібно. Відповідно і ми пропонуємо, щоб Вищий антикорупційний суд розглядав одноосібно, за винятком, коли буде клопотання певної категорії позивачів.

Так само в санкційних справах, по першій інстанції одноосібно, в апеляційній колегіально. Тому забезпечення права на справедливий розгляд, права на оскарження, в тому числі колегіальне, забезпечується зокрема шляхом інстанційності, а відповідні зміни максимально приведуть наше законодавство у єдиний логічний підхід без застосування якихось спеціальних підходів і правил.

Дякую.

ПАВЛІШ П.В. Можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, запитання. Павліш, народний депутат, член комітету.

ПАВЛІШ П.В. Василь Іванович, у мене немає запитань. У мене є пропозиція. У нас оголосили повітряну тривогу, і я би пропонував, якщо це у нас прийняття за основу, будуть поправки, будуть якісь пропозиції ще і по суті ми це питання будемо обговорювати, коли будемо приймати його в цілому до другого читання, якщо Верховна Рада підтримає його зараз за основу. Тому я би пропонував все ж таки перейти до прийняття, голосування по висновку, тому що повітряну тривогу оголосили, і тут у нас представники секретаріату, у яких є свої розпорядження про діяльність під час повітряної тривоги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що ви пропонуєте стосовно повітряної тривоги?

ПАВЛІШ П.В. Я пропоную визначитись за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Взяти його сейчас поставити на голосування?

ПАВЛІШ П.В. Поставити на голосування, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І йти в бомбосховище?

ПАВЛІШ П.В. Ні, поставити на голосування прийняття цього висновку, а потім уже визначатись, піти в бомбосховище.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. У кого ще є запитання? Немає запитань ні в кого?

У мене одне запитання до представника НАЗК. Ви сейчас виступили, інформацію дали, я з вами погоджуюсь. Скажіть, підсанкційна особа, застосовують і розглядають справу за скоєння делікту чи за що? Тут є деліктні правовідносини чи немає? Установили санкцію, це не суд встановив. От я що хотів почути.

КАЛМИКОВ Д.О. Я би сказав, що дискусія про правову природу застосування санкцій, вона надзвичайно складна, розгалужена і єдино правильної відповіді немає. З одного боку, санкції застосовуються за наявності певних підстав, які чітко визначені в Законі «Про санкції», з іншого боку, Закон «Про санкції» не називає це деліктом в прямому сенсі, не розглядає його як цивільно-правовий, кримінально-правовий чи інший делікт, а відповідно застосовує цю санкційну процедуру.

Конкретно в цьому... ми знаємо, що за загальним правилом відповідні санкції застосовуються РНБО та, власне, затверджуються указом Президента. В цьому конкретному випадку для того, щоби забезпечити максимальне право особи, в тому числі і на захист, ці справи розглядає і ухвалює рішення суд від імені держави. Тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі. Я почув відповідь.

Шановні колеги, немає запитань?

Тепер, виходячи з пропозиції колеги, слухна пропозиція колеги, що пора ставити на голосування це питання, ці висновки. Йдеться про голосування за основу. Що-що?

_____. Доповідач від комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хвилинку. Стосовно 116-ї звучало.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви вважаєте, сюди теж її завести, да, пане Сергію?

ДЕМЧЕНКО С.О. Так, Василь Іванович. Я вважаю, що досить серйозні питання, і ми можемо розглянути питання... *(Не чути)* Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я з вами погоджуюся, що серйозні, і ми до них вернемося ще на засіданні комітету, мабуть. Мабуть.

І останнє запитання, що ми в цей висновок повинні, в тіло висновку проєкту конкретно вказати, хто буде доповідати законопроект на пленарному засіданні.

Шановні колеги, які думки на цей рахунок є? Я думаю, що... Ви не будете заперечувати?

ПАВЛІШ П.В. Я не заперечую, як комітет прийме рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Шановні колеги, пропонується кандидатура Павліша Павла Васильовича, він ознайомив, доповідав, володіє ситуацією. Якщо не буде інших пропозицій, щоб ми не голосували за одного, за іншого... Чи є інші пропозиції? Щоб ми... Немає інших пропозицій?

Хто за те, щоб представляв цей законопроект на пленарному засіданні Павло Васильович, прошу проголосувати.

Друге. Додати 116-ту у висновках. У нас є тут, Кравченко є? Зрозуміло про що йдеться? Да, додано, да? Додано.

І в нас ще одне питання, яке було, що ми хотіли додати, колеги?

ПАВЛІШ П.В. Тільки 116-ту і доповідача, і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І все? Пане Сергію Демченко, ви, крім 116-ї, ще вели розмову про що?

ДЕМЧЕНКО С.О. Василь Іванович, я вів розмову про те, що якщо не буде 116-ї, то треба уникнути предвзятого чи виключного якогось відношення до окремих суб'єктів і уникнути порушення єдиного статусу суддів, приймаючи цей законопроект. А оскільки буде 116-та, то до другого читання ми зможемо це з вами зробити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Є 116-та, да, вже було сказано про те, що ми ще до цього питання вернемося.

І тому, шановні колеги, я ставлю на голосування, щоб не було потім питань і ми знову повертались до цього.

Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Васюк.

Ватрас.

ВАТРАС В.А. Ватрас – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко. Немає.

Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Демченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Калаур.

КАЛАУР І.Р. Калаур – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич.

Німченко – за.

Князевич.

Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отрадна.

ОТРАДНОВА О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павліш.

ПАВЛІШ П.В. За, Павліш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пузанов.
Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Фріс. Фріс Ігор Павлович.
Яка там кількість?

СОБОЛЄВ С.В. 12 – за, 0 – утримались, 0 – проти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 12 – за.

Шановні колеги, 12 членів комітету проголосували за законопроект цей, за підтримку і визначились, хто буде його представляти. Є зауваження стосовно цього прийнятого рішення, щоб ми до нього не поверталися? Немає.

Шановні колеги, вичерпано п'ять питань, які ми ставили на сьогодні. І залишилось питання шосте. Вам всім роздали, колеги, документ щодо місця прокуратури в системі нашій, правосуддя, оскільки це наше питання.

Всі, хто є присутні, це ваше право, ми не розглядаємо його в закритій частині, а так, то спасибі всім, хто приймав участь. Ми всі питання, з приводу яких вас запрошували, вирішили. Бажаю всім здоров'я. І до побачення, хто нас залишає.

А тепер стосовно членів комітету, я думаю, що всі ознайомились, чому виникло це питання. Тому що ви знаєте, починаючи із змін в Конституцію, інститут прокуратури, який не є правоохоронним органом, визнаний складовою, невід'ємною складовою системи правосуддя держави, в його функції входить лише публічне підтримання звинувачень. Як складова судової системи, безперечно, його діяльність не може проходити помимо діяльності нашого комітету, у віданні якого є судова система, в тому числі і Конституційний Суд, в тому числі суди загальної юрисдикції, стосовно їх діяльності, забезпечення і правового супроводу. Я маю на увазі законопроекти, які ми можемо готувати, щоб забезпечити їх діяльність. Щоб не зупинятись, вам пропонується от така інформація. Ви з нею ознайомились.

І в «Різне» винесено питання, виходячи лише з того, чи є розуміння і сприйняття обставин, що склалися, підстав для постановки питання про передачу під юрисдикцію Комітету Верховної Ради з правової політики інституції такої, як прокуратура. Тим більше, що ви знаєте, що і конкурс прокурори проходять в системі Вищої ради правосуддя як повноцінна складова системи правосуддя в Україні.

От і все, для чого було винесено в порядок «Різне». Оцей лист, він у вас. Я хотів би почути особисте суб'єктивне бачення, як ви бачите, є резон чи немає резону? Як виходити з Конституції? І яка ваша думка як діяти? Перше, звичайно, як ви бачите, виходячи з Конституції і тих трьох рішень конституційних судів, які вони є. І враховуючи те, що зараз... склалася яка ситуація стосовно інституту прокуратури. Ми це не можемо з рахунків скидати, тому що, ви бачите, скрізь ведуть розмову за конкурс, а у нас якраз і передбачена система конкурсного підбору в реалізації кадрової політики стосовно і правоохоронних органів, і органів системи правосуддя. І тому я хотів би, з вашого дозволу, почути вашу думку.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дозволите?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Народний депутат Демченко Сергій. Василь Іванович, я, по-перше, хотів вам подякувати, щиро подякувати, що ви перший керівник, який ставить це питання, не боїться публічно обговорювати його з колегами. Оскільки я, на жаль, з усіма попередніми керівниками нашого комітету намагався обговорити це питання, але було так, як є, скажемо так. Завадила або якась політична проблематика, або завадила, якоїсь, напевно, сміливості не вистачало. А в даному випадку ви самотійно ініціювали. Тому я, звісно, вітаю і ще раз вам щиро за це дякую.

По-друге, я впевнений, що всі колеги переконані, що є Конституція, яка чітко визначила вже давно прокуратуру складової системи правосуддя. І іншого підходу, ніж визначити, що це орган правосуддя чи відноситься до системи правосуддя, не існує. Крім, якщо є опоненти, то вони мусять тоді внести зміни до Конституції і змінити її в цій частині.

І наступне, що хотів сказати, що, дійсно, останні випадки, які ми маємо, страшні ганебні, це сказати – нічого не сказати, випадки, за які соромно перед нашими всіма і зовнішніми, і внутрішніми партнерами, випадки, які, на жаль, не надають впевненість

інвесторам працювати в нашій державі. І багато інших позитивних моментів, які стають залежними від того, чи треба їх втілювати в життя, саме випадки, які сталися останні в Офісі Генерального прокурора.

На мою думку, оце все саме наслідок нереалізації тих положень Конституції, які вже діють не один рік. Положень, що все-таки органи прокуратури мають бути входити до системи правосуддя і опікуватися та регулюватися, відповідно здійснювати парламентський контроль саме за участю нашого профільного комітету і за участю того комітету, який має цю специфіку. Ви правильно сказали про те, що є спорідненість у формуванні і Вищої ради правосуддя, і у відповідному притягненні до відповідальності працівників прокуратури, можливість за участю відповідних вищих судових інстанцій... вищих судових органів, перепрошую.

Тому, на мою думку, колеги, про це треба доречно і обговорювати зараз, і піднімати питання публічно, і виходити все-таки на приведення компетенції нашого комітету до положень Конституції. Саме ми і є Комітетом правової політики, в компетенції якого є правосуддя. І саме правової політики, на жаль, не вистачає на сьогоднішній день в органах прокуратури.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Колеги, у кого ще є запитання, бачення цієї проблеми? Я просив би...

ОТРАДНОВА О.О. Василь Іванович, у мене є. Олеся Отраднава, народний депутат.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ОТРАДНОВА О.О. Я тут, знаєте, хочу сказати, ще зі свого досвіду, я шість років пропрацювала в системі органів прокуратури до того, як прийшла до парламенту, очолювала тренінговий центр ...*(Не чути)* Що я хочу сказати, що насправді у нас є історія розвитку прокуратури, як вона існувала в радянські часи, в пострадянські часи, і є сучасність. І перехід від історії до сучасності він до тепер не відбувся повноцінно. Тому що в радянські часи прокуратура дійсно відносилась до правоохоронної системи, прокурори мали функції різного роду, і слідство, і нагляд, і так далі, тобто функції

слідства, наприклад, які притаманні органам досудового розслідування, правоохоронним органам, і плюс вони підтримували публічне обвинувачення в судах.

У 2016 році ситуація змінилася, прокуратура повністю оновила свій взагалі конституційний статус в системі органів юстиції. Прокуратура стала за Конституцією одним з кутів трикутника правосуддя, суд, прокуратура, адвокатура – це трикутник правосуддя. Але перебудова внутрі самої прокуратури і внутрі суспільства вона до кінця не відбулася. Тобто дотепер у нас існує позиція, що прокурори – це правоохоронці, що вони повинні мати такий соціальний статус і соціальний захист це правоохоронних органів. У нас дотепер існує законодавство, яке, наприклад, Закон «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», да, от закон, і там сказано, що правоохоронні органи – це прокуратура. І от, власне, така невизначеність на рівні і суспільної думки, і законодавства вона і породжує те, що прокуратура дотепер асоціюється з органом правопорядку, з органом правоохоронним. Хоча насправді ми маємо йти до повної реалізації, да, от цього нового статусу прокуратури і визначати прокуратуру як орган в системі правосуддя. І якщо Комітет з питань правової політики опікується правосуддям як таким, а ми всі решту кутів трикутника правосуддя, власне, опікуємося, да, ми опікуємося судовою системою, ми опікуємося адвокатурою, і дуже логічно було би, щоб Комітет з питань правової політики опікувався прокуратурою також.

Інша справа, наскільки це сприйметься колегами з іншого комітету правоохоронного і наскільки це сприйметься парламентом, політично там фракціями, групами, силами, це вже питання дискусії, питання домовленості, питання обґрунтувань і так далі. Але з точки зору законодавства, Конституції перш за все, я абсолютно погоджуюсь з тим, що прокуратура відноситься до правосуддя і має відноситися до компетенції Комітету з питань правової політики.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі. Я вам вдячний, Олеся Олександрівна.

Шановні колеги, хто ще бажає? Слово надається пану Павлішу.

ПАВЛІШ П.В. Доброго дня, шановні члени нашого комітету. Дійсно, тут підняли таке питання, я подивився, в нас Постанова Верховної Ради «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання», яка була прийнята в 2019 році, вона в нас переглядалася раз, два, три... шість, шість разів, вносилися зміни, ну, взагалі ці зміни такі були опосередковані. Ми говоримо про такі

зараз речі, які, звісно, ми тут в комітеті можемо обговорити, прийняти якусь спільну думку, тому що ми вже багато один з одним працюємо. І так само, я думаю, що наші колеги з правоохоронного комітету, якщо зберуться і обговорять, і приймуть аналогічне рішення, тільки в іншу користь, щоб залишити прокуратуру якраз в їхньому предметі відання.

Тому в мене була б пропозиція все ж таки, може, зробити якесь спільне засідання наших двох комітетів, обговорити, десь посперечатися один з одним, в нас є таке бачення. Тому що це рішення ми тільки в нашому комітеті прийняти не зможемо. Це рішення має прийматися Верховною Радою України і, на моє бачення, як уже там я вважаю себе трохи досвідченим, звісно, не такий досвідчений, як Василь Іванович, вашого тут опиту набагато більше буде, але коли між комітетами буде, як то кажуть... В нас ще записується, да? Тоді літературним словом визначу, такий срач, да, політичний міжкомітетський, то я думаю, що інші колеги депутати просто не підтримають жодне рішення, і в нас лишиться те, як є зараз. І тут комітет буде виглядати трошки в негарному становищі, можна сказати, бо замахнулися, нічого не зробили, нічого не вдалося, не отримали якоїсь підтримки.

Тому тут я би пропонував це питання, зробити міжкомітетську якусь нараду, обговорити і потім приймати рішення. Бо, ну, прийняти рішення, яке потім десь воно озвучиться, але не буде якоїсь, будь-якої реакції з внесення змін до цієї постанови, то це рішення буде просто на папері нашого комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дозвольте, Василь Іванович?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка. Представтесь.

ДЕМЧЕНКО С.О. Демченко Сергій Олексійович, народний депутат. Я просто коротку рефлексію, якщо можливо, те, що колеги висловилися.

От дивіться, мені здається, вже не є важливим, як буде виглядати комітет. Вже важливим більш є, як виглядає наша держава. Ми ж сказали, до чого призвело на сьогоднішній день нехтування виконання розділу «Правосуддя» Конституції України на прикладі прокуратури в даному випадку.

Тому, колеги, тут, напевно, розмова вже про те, що навіть якщо ми з вами перестанемо бути з перспективою політиками, то тут дорожче є питання: чи буде наша держава конституційною, чи дійсно наші всі партнери отримають розуміння, що ця держава має на майбутнє, правове майбутнє, скажімо так, в межах правової політики, яку ми з вами, в принципі, і переслідуюмо. Це наша головна мета: щоб всі сказали, що, дійсно, ми прийняли рішення, відповідаючи функції і ролі нашого комітету у Верховній Раді і в суспільстві.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Ще є бажання, колеги? Ну, я так розумію, що нема. З вашого дозволу, колеги, я пару слів в порядку кінцівки тексту і думки, яка виносилась на обговорення.

Знаєте, я зараз от дивлюсь на інститут прокуратури як на державу. От подивіться, стаття 3 Конституції, що вона каже: покладає на державу обов'язок піклування за людиною. А зараз держава потребує піклування від людей за державу. Те ж саме і з прокуратурою. Ці всі безчинства, які там мали місце, вони ж взагалі підривають інститут державності, от про що йде мова. І сприймається прокуратура, єть негодяи від прокуратури, но не вся прокуратура. От про що йде мова. І ми як Комітет правової політики якраз і вбачаємо в тому, що перебування в зоні координат прокуратури як системи авторитарної держави по звинуваченню людей. Тут ви чули, що сказала шановна Леся Олександрівна, як воно сприймається, що прокуратура обвинувачує і сажає, і все інше, і слідства вже нема і давно, вже десять років. І ми повинні завести якраз, чого система прокуратури знаходиться в судовій системі, це елемент демократії стовідсотково. І у нього навіть слова державне обвинувачення нема. Публічне, тут чітко сказали, що цей трикутник: адвокатура, суд, прокуратура, якщо ми ведемо мову про демократію, про верховенство права і дотримання законності.

І коли виникло оце питання, все бачили колеги, ми з вами обговорювали і не з одним. І чому сьогодні виносимо це на обговорення, і вам роздали цю інформацію, йде питання про те, що ми є суб'єктом внесення до Голови Верховної Ради проєкту постанови Верховної Ради, ми це можемо робити за своїми функціональними повноваженнями, де ми викладемо, виходячи з державницьких позицій, системи, що склалася, і статусу прокуратури, який вона має за Конституцією України, за Конституцією України, в тому числі і за рішенням Конституційного Суду. Зверніть увагу, що сьогодні вже є зміщення застосування права, виходячи з рішення Конституційного Суду та їх юридичних позицій,

Конституційного Суду, де однозначно визначено, що та система незалежності, яка повинна бути, щоб не було питань стосовно впливу чи використання прокуратури. От про що йде мова. Якщо ми беремо і бачимо, що воно знаходиться, (*нерозбірливо*) правосуддя. Це ж елемент той, до речі, на який ставить ставку Європа, коли вимагає від нас реформи прокуратури. Вони ж і це мають на увазі.

От і ми виходили, я, коли доповідав вам і ніс цю інформацію для вас, виходив з того, чи є резон винести на засідання це питання, щоб звернутися рішенням комітету як колегіального органу, як фахівців, де 50 відсотків, а то і більше людей, які знають, що таке научний потенціал у формуванні суспільних відносин, їх сприйняття, а тут є питання. І тому я хотів би, якщо ви вважаєте допустимим, можливим, давайте винесемо це питання на комітет, приймемо рішення і звернемося. У нас є придані сили, ми підготуємо всі проекти законів, і нехай почують в пленарному залі Верховної Ради України. Якраз це і буде, я думаю, так думається мені, буде можливість якось ослабити оцей тиск і удар, що сьогодні складається в суспільстві стосовно взагалі правоохоронних органів, а прокуратури особисто. І ви ж бачите, що там тягне за собою шлейф і використовується спаплюження і органів виконавчої влади, і інституту Президента, і органів судової влади. Тому що є дуже хороший козир у наших недругів, от і все. Якщо ви не будете заперечувати, давайте ми спробуємо вирішити це питання.

ДЕМЧЕНКО С.О. Не будемо заперечувати.

ОТРАДНОВА О.О. Василь Іванович, дозвольте думку висловити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

ОТРАДНОВА О.О. Колеги, тут питання насправді у двох площинах: в юридичній, з яким, напевно, згодні всі, з тим, що прокуратура в трикутнику правосуддя, і в політичному, як це буде сприйматися колегами і з правоохоронного комітету, і іншими колегами. Я тут погоджуюсь з Павлом Васильовичем Павлішем, що тут може бути дійсно така суперечка між нашими комітетами, що інші подивляться і скажуть, от Комітет з питань правової політики хоче зробити рейдерський захват прокуратури, не розібравшись в суті.

Тому моя пропозиція, давайте, може, трошки посилимо нашу позицію. По-перше, консультаціями, дійсно, або міжкомітетними обговореннями, можливо, не спільними

засіданнями, а просто обговореннями. І також ми можемо звернутися до наших партнерів, національних експертів, міжнародних експертів щодо їхньої позиції стосовно того, у віданні якого комітету має перебувати прокуратура. І якщо вони висловляться, що це типу з Комітету з питань правової політики, а скоріше за все так може бути, то це підсилить нашу позицію, будуть додатковими аргументами до прийняття такої постанови і рекомендації її для залу. Тобто щоби посилити себе ще думками експертними.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може, ми...

ДЕМЧЕНКО С.О. Дозвольте, Василь Іванович?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

ДЕМЧЕНКО С.О. Колеги, дивіться, вже мій політичний досвід, який не менший ніж у присутніх тут колег, за виключенням, правильно, Василя Івановича, зрозуміло, там і відповідно хто був у попередніх скликаннях, вказує на те, що якщо нема предмету для розмови, то це будуть виключно розмови.

Про що йде мова? Має бути причина, яка спонукатиме всіх цих суб'єктів, які, я повністю погоджуюся, є доречним послухати в тому числі, пані Олеся звернула увагу, їх коли буде спонукати якась історія. А історія просто, от як ваше бачення, ну повірте, що це буде максимум просто якась відписка, а мінімум взагалі не буде реагування.

Тому я би все-таки бачив послідовність дій, це наша ініціатива, реєстрація відповідного проєкту постанови, щоб виникла якась підстава для обговорення. І після цього це можливі різні формати, як вирішить комітет, як будуть пропонувати колеги, опрацювання цієї пропозиції. Це вже буде конкретика, розумієте, і це буде зобов'язання. І навіть ті ж громадські організації, наші партнери, будуть сприймати це як серйозний якийсь крок, який може здійснитися, і відповідно серйозну їх позицію і підхід до цього питання.

Тому я пропонував би все-таки от таку послідовність дій: щоб виникла спочатку підстава, а після цього вже по обговореннях, по форматах, реєстрація відповідного проєкту.

Дякую.

ВАТРАС В.А. Дозвольте, ще Ватрас два слова з цього приводу.

Шановні колеги, я підтримую Сергія Олексійовича. Ми ж одразу розуміємо, яка буде реакція Іонушаса і членів його комітету. Вона буде вкрай негативна, вони будуть заперечувати, і ця зустріч двостороння, тристороння вона ні до чого не призведе. Нам потрібно діяти рішуче. Реєструвати проєкт постанови, залучатися підтримкою, можливо, навіть і Венеційської комісії, і міжнародних експертів. Можна звернутися до наукових установ там академічних, університет Шевченка, Івана-Франка, юракадемія, і вже просувати цю ідею.

Тому дякую Василю Івановичу за ініціативу, давайте будемо діяти рішуче.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Шановні колеги, я не пропоную голосувати,десь я так розумію, що ми можемо виносити це в порядок денний, приймати рішення щодо звернення до Голови Верховної Ради і все.

Шановні колеги, в нас статус комітету, ну, я думаю, що є проблеми в тому, як оцінюють деякі і неправильно сприймають, що таке діяльність комітету і парламентські контрольні функції. Зараз от прикиньте по природі відносин, які в нас є, де ми побачимо контроль комітетів. В нас діє закон 1995 року про ці комітети. Звичайно, він вже застарів такий, як є. А життя то вимагає нових умов, і ми ж тут всі юристи, мені приємно працювати. Хіба не потребує захисту інститут прокуратури, захисту от зараз в правовому смислі слова «захист»? Визначення його в суспільстві, що вона должна нести в собі, яка смислова нагрузка в її діяльності, чи це інститут авторитарний... авторитарного режиму управління, чи це інститут правосуддя. А разом Конституція і правосуддя, то хто, як не ми, повинні це доносити через свою діяльність? От і все.

Тому я вдячний, колеги, за всі ваші бачення, точки зору, і я так розумію, що не консусно, але є більшість про те, що треба поспробувати і вирішити, і звернутися в установленому порядку, підготувати проєкти. Ми це ж уміємо – проєкти готувати? Підготувати і методом переконання переконати, що такі обставини, які вимагають дій від Верховної Ради сформулювати угол атаки для кожного комітету – правоохоронного і Комітету правової політики.

Я вам вдячний тоді. Я так розумію, що можна ставити вирішення це на засідання комітету. Так я зрозумів, колеги?

_____. Так, Василь Іванович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З вашого дозволу. Я вдячний всім, і хто проти, і... ну, не проти, він бачить друге рішення... ну не буде там рішення. ну, ви знаєте. Не знаю. Не знаю.

_____. Побачимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, побачимо. ...*(Не чути)* сказав побачимо, а побачимо.

Спасибі, колеги. На сьогоднішній день ми все вичерпали. Я закриваю засідання комітету. Якщо є зауваження, поки ми не закрили його в повному об'ємі, будь ласка. Всім бажаю здоров'я і тиші. До побачення.